На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

№ 151 (1215)

Пятніца, 17 жніўня 2001 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень

Кошт: у кіёсках і крамах — 100 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Народная Воля

Надвор'е

Сёння ўдзень — пераважна без ападкаў, толькі на паўночным захадзе пройдуць невялікія дажджы. Вецер няўстойлівы, слабы. Тэмпература паветра ўначы — +12...+17, удзень — +25...+30.

ПУЛЬС

Цэнтрвыбаркам завысіў свае паўнамоцтвы

Кансультатыўны савет апазіцыйных палітычных партый (КСАПП) прыняў спецыяльную заяву "Аб забеспячэнні свабоднага доступу кандыдатаў у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь да электронных і друкаваных СМІ".

У гэтым дакуменце гаворыцца, што ў пастанове Цэнтрвыбаркама ад 25 ліпеня 2001 года устаноўлена, што тэле- і радыёперадачы з перадвыбарчымі выступленнямі кандыдатаў у прэзідэнты ідуць у запісе. Гэта з'яўляецца адвольнай трактоўкай палажэнняў Выбарчага кодэкса, які ўключае не агаворанае ніякімі ўмовамі права кандыдатаў у прэзідэнты на бясплатнае выступленне па дзяржаўным тэлебачанні, а таксама па радыё. Зыходзячы з сэнсу выбарчага заканадаўства, кандыдат сам выбірае форму трансляцыі свайго выступлення — у запісе ці ў прамым эфіры.

Прыняўшы такую норму, гаворыцца ў заяве, Цэнтрвыбаркам фактычна змяніў дзеючае выбарчае заканадаўства, чым завысіў свае паўнамоцтвы і парушыў правы кандыдатаў у прэзідэнты.

Уладзімір ГЛОД.

Сярод давераных асоб кандыдатаў у прэзідэнты нямала вядомых людзей

Сярод 28 давераных асоб адзінага кандыдата ад шырокай грамадзянскай кааліцыі **Уладзіміра ГАНЧАРЫКА** пяць былых прэтэндэнтаў на пасаду прэзідэнта — Павел Казлоўскі, Сяргей Калякін, Міхаіл Марыніч, Аляксандр Ярашук, Міхаіл Чыгір, а таксама лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька, кіраўнікі Беларускай партыі "Надзея" Валянціна Палевікова, Партыі працы Аляксандр Бухвостаў, намеснік старшыні Партыі БНФ, прафесар Юрый Хадыка, паэт Генадзь Бураўкін, вядомы дыктар Зінаіда Бандарэнка, дэпутат Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Уладзімір Кудзінаў і іншыя.

Сярод давераных асоб **Сямёна ДОМАША** — лідэр Партыі БНФ Вінцук Вячорка, намеснік старшыні АГП Павел Данейка, кіраўнік грамадскай праваабарончай арганізацыі "Вясна" Алесь Бяляцкі, дэпутаты Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Валерый Шчукін і Павел Знавец, вядомы кінарэжысёр Юрый Хашчавацкі, народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін, бард Віктар Шалкевіч.

Сярод найбольш вядомых людзей, якія сталі даверанымі асобамі цяперашняга прэзідэнта **Аляксандра ЛУКАШЭНКІ**, дэпутат і пісьменнік Мікалай Чаргінец, былы першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі Яфрэм Сакалоў, дырыжор і спявак Міхаіл Фінберг і іншыя.

Давераныя асобы **Сяргея ГАЙДУКЕВІЧА** — гэта члены кіраўніцтва і рэгіянальных аддзяленняў Ліберальна-дэмакратычнай партыі Уладзімір Карунас, Аляксандр Рабатай, Андрэй Курс і іншыя.

Генадзь БАРБАРЫЧ.

На родине Лукашенко возбуждено уголовное дело якобы за его оскорбление

Уголовное дело по ст.368 ч.1 возбуждено против пяти активистов незарегистрированного движения сопротивления "Зубр" в Шклове.

14 августа примерно в 6 часов вечера, надев усатые маски, они заходили в магазины Шклова. Около получаса ребята проводили предвыборную агитацию среди покупателей: сулили им зарплату в 100 долларов, обещали снизить и посадить всех жуликов, предпринимателей...

Приблизительно в 18.30 все пять человек, принимавших участие в акции, были задержаны на выходе одного из магазинов. Их доставили в Шкловский ГОВД. Двое несовершеннолетних "зубров" были отпущены только в первом часу ночи. На совершеннолетних же были составлены протоколы по ст.156 КоАП (мелкое хулиганство). Они провели ночь в камере. В 13 часов 15 августа их должны были повезти в суд, однако вместо этого ребятам объявили, что в отношении их возбуждено уголовное дело за "публичное оскорбление президента Республики Беларусь".

Такую реакцию шкловских властей активисты движения "Зубр" считают агонией правящего режима, которая свидетельствует о его скором конце.

Алесь БЕРКУТ.

ЗША гатовы дапамагчы незалежнай камісіі па расследаванні знікненняў вядомых у Беларусі людзей

Урад ЗША працягвае заклікаць беларускія ўлады да найхутчэйшага, стараннага і адкрытага расследавання абставін знікнення вядомых у рэспубліцы людзей.

Пра гэта заявіла Элізабет Джонс, памочнік дзяржсакратара ЗША па еўрапейскіх справах, адказваючы на пытанні БелаПАН. "Сем'і зніклых без вестак людзей і народ Беларусі маюць права ведаць праўду пра тое, што адбылося, — сказала спадарыня Джонс. — Шчыра кажучы, давер да следства быў падарваны нядаўнімі прызнаннямі саміх следчых. Мы ўжо заяўлялі беларускім уладам, што прафесійныя следчыя з ЗША маглі б прыняць удзел у кансультацыях з беларускімі калегамі. Улады Беларусі, аднак, адмялі і гэтую магчымасць".

Як вядома, 9 ліпеня да міжнароднай супольнасці з заклікам стварыць незалежную камісію для расследавання знікнення людзей звярнуліся жонкі беларускіх палітыкаў, якія зніклі без вестак. Паводле слоў спадарыні Джонс, ЗША будуць рады прадставіць такой камісіі неабходную тэхнічную дапамогу.

Юрый ШЫРОКІ.

У Магілёве міліцыяй разагнаны "ланцужок неабыякавых людзей"

У Магілёве міліцыя разагнала ўдзельнікаў акцыі "Ланцужок неабыякавых людзей". Каля 40 удзельнікаў з партрэтамі вядомых палітыкаў, зніклых без вестак у Беларусі, размясціліся ў 18.00 у цэнтры горада. Да іх далучыліся яшчэ каля 150 чалавек.

Праз 10 хвілін да людзей падышоў адзін з кіраўнікоў гарадской міліцыі Алёнушкін і намеснік начальніка Цэнтральнага РАУС падпалкоўнік міліцыі Ермакоў. Яны патрабавалі, каб усе разышліся. Пасля адмовы ўдзельнікаў акцыі пачаліся затрыманні.

Усяго было затрымана каля 20 чалавек. Шасцярых пратрымалі ва ўчастку больш як тры гадзіны. На некаторых былі складзены пратаколы, нібыта яны кідалі смецце і недакуркі ў грамадскім месцы, арганізавалі пікет. Аднаго непаўналетняга ўдзельніка акцыі збілі АМАПаўцы. Афіцыйна засведчыць цялесныя пашкоджанні яму не дазволілі.

Генадзь БАРБАРЫЧ.

ОТЦЫ И ДЕТИ: ВМЕСТЕ ЗА НОВУЮ БЕЛАРУСЬ!



Слухайце і глядзіце радыё і тэлевізар — ацэньвайце кандыдатаў на пасаду прэзідэнта Беларусі

На пасяджэнні Цэнтрвыбаркама адбылася жараб'ёўка па размеркаванні эфірнага часу паміж кандыдатамі на пасаду прэзідэнта Беларусі Сяргеем Гайдукевічам, Уладзімірам Ганчарыкам, Сямёнам Домашам і Аляксандрам Лукашэнкам. Удзел у гэтай працэдуры ўзялі кіраўнікі іх выбарчых штабоў.

Згодна з пастановай ЦВК, кожны з кандыдатаў мае права на два бясплатныя паўгадзінныя выступленні па Беларускім радыё (БР) і два — па Беларускім тэлебачанні (БТ). Усе выступленні будуць трансліравацца ў запісе.

У выніку жараб'ёўкі эфірны час размеркаваўся наступным чынам.

Сяргей ГАЙДУКЕВІЧ

БТ: 21 жніўня з 18.30 да 19.00; 28 жніўня з 18.30 да 19.00

БР: 23 жніўня з 8.30 да 9.00; 30 жніўня з 8.30 да 9.00

Уладзімір ГАНЧАРЫК

БТ: 22 жніўня з 19.00 да 19.30; 29 жніўня з 19.00 да 19.30

БР: 24 жніўня з 8.00 да 8.30; 31 жніўня з 8.00 да 8.30

Сямён ДОМАШ

БТ: 21 жніўня з 19.00 да 19.30; 28 жніўня з 19.00 да 19.30

БР: 23 жніўня з 8.00 да 8.30; 31 жніўня з 8.30 да 9.00

Аляксандр ЛУКАШЭНКА

БТ: 22 жніўня з 18.30 да 19.00; 29 жніўня з 18.30 да 19.00

БР: 24 жніўня з 8.30 да 9.00; 30 жніўня з 8.00 да 8.30

Юрый ПАЦЁМКІН.

ВЯРТАННЕ ДА ТЭМЫ

Беларускія ўлады працягваюць мышыную вазню вакол БДІПЧ

Свой ўчарашні матэрыял наконт адносін беларускіх улад з назіральнікамі з Бюро дэмакратычных інстытутаў і правоў чалавека (БДІПЧ) АБСЕ я скончыў пастскрыптумам, у якім паведаміў, што 15 жніўня назіральнікі нарэшце атрымалі запрашэнне прыехаць у Беларусь. Аднак Лукашэнка і яго атачэнне не былі б самі сабой, калі б зноў не зрабілі для міжнародных экспертаў нейкіх пакасцяў.

Падзеі 15 жніўня, як высветлілася, разварочваліся так. Каля 12 гадзін дня польскага часу афіцыйнае запрашэнне факсам прыйшло ў галоўны офіс БДІПЧ, які знаходзіцца ў Варшаве. Кіраўнік групы назіральнікаў, што едуць у Беларусь, загадчык аддзела выбараў БДІПЧ Храйяр Бальян, адразу ж звярнуўся ў пасольства Беларусі ў Польшчы з просьбай тэрмінова выдаць уязныя візы назіральнікам. Эксперты БДІПЧ былі гатовы накіравацца ў Мінск ужо ў сераду. Аднак у амбасадзе адказалі, што выдаць візы сёння няма магчымасці.

Раніцай 16 жніўня журналісты спрабавалі даведацца, чаму так атрымалася. Аднак супрацоўнікі беларускай амбасады адмовіліся каментаваць сітуацыю. Прычына: маўляў, мы не бачым, хто звоніць.

"Ініцыятыва" з затрымкай візаў закранула не толькі амбасаду Беларусі ў Польшчы, але і амбасады Беларусі ў іншых краінах. Усім міжнародным назіральнікам місіі БДІПЧ, якія хацелі ляцець у Мінск з іншых краін, напрыклад, з Украіны, беларускія амбасады таксама не далі візы. Матывы паводзін беларускіх улад зразумелыя — чым пазней прыедуць міжнародныя назіральнікі, тым менш парушэнняў выбарчага заканадаўства яны ўбачаць. Але існуе яшчэ адна прычына, пра якую сказаў журналістам Мікалай Чаргінец, кіраўнік ініцыятыўнай групы кандыдата ў прэзідэнты Аляксандра Лукашэнкі: "Узгадайце мінулагоднія выбары ў парламент. Яны ж з нас здзекаваліся. БДІПЧ і АБСЕ атрымалі запрашэнне, а абыходзіліся з нашай суверэннай дзяржавай, як са сваім гаспадарчым дваром: маўляў, паедзем — не паедзем...".

Мікалай Чаргінец, хоць гадамі і жыццёвым вопытам значна старэйшы за Аляксандра Лукашэнку, але ахвотна запісаўся да яго ў вучні. І зразумела чаму: ніхто так спрытна і хвацка як Лукашэнка не можа пераварочваць усё з ног на галаву. Вось і Чаргінец ідзе па ягоных слядах. Летась БДІПЧ сапраўды не прыслала ў Беларусь паўнаважкую місію, а абмежавалася тэхнічнымі экспертамі. Чаму? А таму, што беларускія ўлады, да якіх адносяцца і Аляксандр Лукашэнка, і Мікалай Чаргінец, нічога не зрабілі дзеля таго, каб зрабіць умовы правядзення выбараў хоць крышку падобнымі да еўрапейскіх стандартаў.

Уладзімір ГЛОД.

Нарэшце!

Нарэшце гэта адбылося. Названы адзіны кандыдат ад шырокай грамадзянскай кааліцыі на прэзідэнцкіх выбарах 2001 г. — Уладзімір Ганчарык.

Сапраўды, адзіны, бо Сямён Домаш у адпаведнасці з пагадненнем у межах "пяцёркі" пацвердзіў свой намер зняцца, калі будзе зарэгістраваны Ул.Ганчарык, а апошні прыняў абавязак у выпадку перамогі прызначыць Домаша выканаўцам абавязкаў прэм'ер-міністра і пашырыць паўнамоцтвы Савета міністраў.

Кіруючыя пасады атрымаюць людзі, абазнаныя ў справах дзяржаўнага кіравання, што істотна адрознівае сітуацыю восені 2001 г. ад сітуацыі лета 1994 г., калі да карміла дзяржавы дарваліся "маладыя ваўкі". Маладыя ваўкі ў чыне маёра абселі такія пасады як сакратар Рады бяспекі, генеральны пракурор, старшыня Канстытуцыйнага суда і г.д.

Да чаго яны давялі Беларусь — добра вядома. Эканамічны спад, міжнародная ізаляцыя, жабрацтва насельніцтва, знікненне і забойства людзей. Беспрэцэдэнтны рост выдаткаў на ўтрыманне асобы, якая займае найвышэйшую дзяржаўную пасаду. Стварэнне непадкантрольных фондаў, супастаўных з дзяржбюджэтам. Раздача ліцэнзій і прывілей не з меркаванняў эканамічнай мэтазгоднасці, а як падзяка за вернасць і адданасць рэжыму.

Хаўрус Ул.Ганчарыка і С.Домаша павінен заспакоіць мясцовую і цэнтральную наменклатуру рэжыму. Ён азначае, што рэпрэсій не будзе. Што добрасумленнасць і прафесіяналізм будуць запатрабаваны без умовы асабістай адданасці і зневажальнай прыгнечанасці. Што пацерпяць толькі "маладыя ваўкі", якія нясуць персанальную адказнасць за крымінальныя злачынствы. Што адбудзецца ачышчэнне дзяржаўнага апарату ад прайдох і прайдзісветаў. І што неабходныя палітычныя і эканамічныя рэформы будуць праведзены энергічна, але без спешкі.

Прырода гэтых рэформ таксама стала больш яснай і зразумелай у выніку падпісання 13 жніўня палітычнага пагаднення. У гэтым вялікая заслуга дэмакратычных палітычных партый, якія сталі галоўнымі дзеючымі асобамі падчас кампаніі збору подпісаў за вылучэнне кандыдатаў у прэзідэнты. Вельмі характэрна, што толькі тыя прэтэндэнты, якія абапіраліся на падтрымку партый (выключэнне складаюць С.Калякін, З.Пазьняк, а таксама А.Лукашэнка, які абапіраўся на "вертыкаль") здолелі бездакорна выканаць патрабаванні драконаўскага закону. На вялікае шчасце Беларусі ні грошы, ні танная папулярнасць не дапамаглі шматлікім "дон кіхотам" палітычнага працэсу.

Ул.Ганчарыка падтрымлівалі "лейбарысты" і сацыял-дэмакраты, што даволі натуральна для прафсаюзнага лідэра. С.Домаш абапіраўся пераважна на стуктуры БНФ і АГП, што сведчыць пра яго правацэнтрысцкі ўхіл. Такім чынам, тандэм Ул.Ганчарык — С.Домаш — тыпова цэнтрысцкая канструкцыя. Што і пацвярджае пагадненне 13 жніўня. У ім у даволі агульнай форме гаворыцца пра абрысы палітычнай рэформы — падзел уладаў, вяршэнства закону, абмежаванне паўнамоцтваў прэзідэнта. Пра намер хутка правесці дэмакратычныя выбары на падставе прапарцыянальна-мажарытарнай сістэмы. Менавіта такі выбарчы закон прапанаваў БНФ у 1992 г., калі сабраў у яго падтрымку 440 тысяч подпісаў. Гэткі ж закон дзейнічае і ў іншых суседзяў.

Агульнапрызнана, што гэткая сістэма спрыяе лепшаму адлюстраванню ў парламенце інтарэсаў розных сацыяльных груп, а таму і больш хуткаму ажыццяўленню рэформ.

Яшчэ больш агульна абмаляваны контур эканамічных рэформ і прынцыпы міжнародных стасункаў. Гэта можна зразумець толькі пры ўліку цвёрдага намеру неадкладна правесці новыя парламенцкія выбары і рэфармаваць Канстытуцыю. Толькі абапіраючыся на шырокую грамадскую падтрымку можна кідацца ў небяспечны вір сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў.

Лукашэнкаўскі рэжым загнаў краіну ў сацыяльна-эканамічны тупік, выйсце з якога будзе вымагаць грамадзянскага адзінства і разумення сэнсу рэформ. Менавіта ў гэтым могуць істотна дапамагчы дэмакратычныя партыі. Тое, што яны бралі актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і напісанні "Палітычнага пагаднення" 13 жніўня — ёсць прызнанне іх ролі і важкі крок на шляху палітычнага сталення беларускага грамадства. Гэта і робіць дасягнутае пагадненне не крокам да "палацавага наменклатурнага перавароту", а крокам да аксамітнай дэмакратычнай рэвалюцыі і пазбаўлення ад ганебнага аўтарытарнага рэжыму.

У гэтым гістарычны сэнс падзеі, якая завяршылася ў другой палове дня 13 жніўня ў Доме ветэранаў па вуліцы Янкі Купалы, 21.

Юры ХАДЫКА,
намеснік старшыні БНФ "Адраджэнне" і Партыі БНФ, прафесар.

Каталікі хочуць вярнуць касцёл у Раўбічах

А пакуль ладзяць імшу проста на вуліцы

Пазаўчора ў вернікаў каталіцкай канфесіі было свята — Унебаўзяцце Найсвяцейшай Марыі Панны. У Раўбічах, што пад Мінскам, адбыліся святочныя мерапрыемствы. Пробашч мясцовай парафіі ксёндз Ігар ЛАШУК правёў імшу, прысвечаную асвячэнню іконы Маці Божай Карміліцы. Аднак ні ксяндза, ні вернікаў мясцовай парафіі ў будынак касцёла Святога Мацвея не пусцілі: там, у касцёле, зараз дзяржаўны этнаграфічны музей. Але ж парафіяне веры не страчваюць — яны спадзяюцца, што дзяржава верне католікам нарэшце іх святыню...

Як паведаміў пасля цырымоніі "Народнай волі" кс.Ігар Лашук, "барацьба за касцёл ідзе ўжо шмат гадоў".

Гісторыя пабудовы рыма-каталіцкай святыні ў Раўбічах пачынаецца з XVII стагоддзя, калі на горку над ракой Ушачай як на месца для ўзвядзення святыні ўказаў абраз Маці Божай Карміліцы, які ўратаваў падчас страшэннай навальніцы мясцовага шляхціча Лукаша Халяву. Дзіўнае прозвішча, дарэчы, але гэта гістарычны факт. Сам жа абраз Маці Божай Карміліцы, як сцвярджаюць вернікі, быў страчаны і невядома дзе падзеўся. У гэтым годзе ён, на радасць парафіянам, быў адноўлены, і пазаўчора, 15 жніўня, яны ўшанавалі ўзноўленую копію гэтай каталіцкай Святыні. На імшы таксама прысутнічаў пасол Францыі ў Беларусі Бернар Фасье з іншымі дыпламатычнымі прадстаўнікамі.

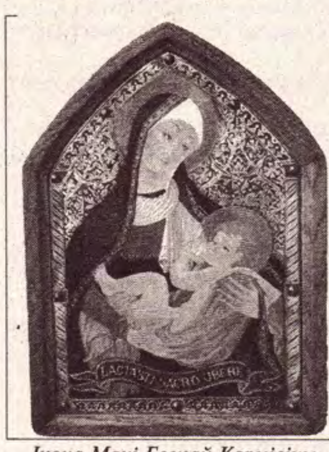
За тры стагоддзі касцёл Святога Мацвея пераходзіў з рук у рукі — то аддаваўся католікам, то зноў адбіраўся: гаспадарамі яго з'яўляліся і праваслаўныя, і нават бальшавікі. Бальшавіцкая ўлада знішчыла Святыню ўшчэнт, і многія памятаюць стан касцёла да 1976 года, калі тое ж Міністэрства культуры, якое павінна было яго ахоўваць, зноў зрабіла яго нічыім.

— У якія ўстановы Вы ўжо звярталіся, каб вярнуць храм яго сапраўдным гаспадарам? — удакладніў я ў ксяндза Лашука.

— Куды мы толькі ні звярталіся — і ў Міністэрства культуры, і ў Савет міністраў Рэспублікі Беларусь да спадара Дземчука. І не толькі мы, Кардынал таксама звяртаўся. Дзесяць гадоў мы паўсюль просім, але ж ніякага выніку, на жаль, няма... Цяпер вось вырашылі звярнуцца і да Лукашэнкі.



Касцёл Святога Мацвея.



Ікона Маці Божай Карміліцы.

— І Вы лічыце, што Вам гэта дапаможа?

— Для нас гэта апошняя і вельмі вялікая надзея. І яшчэ: нам паведамілі, улады гатовыя аддаць нам касцёл толькі тады, калі мы пабудуем нешта ў цэнтры Мінска. Але ж такіх магчымасцяў у нас няма. І гэта зразумела. За якія сродкі мы зможам нешта пабудаваць? Тым больш, раўбічская парафія вельмі невялікая.

— Дарэчы, а хто парафіяне?

— У асноўным, мясцовыя жыхары — з вёсак Аколіца, Раўбічы, іншых навакольных вёсак і з Астрашыцкага Гарадка.

— Зараз касцёл, наколькі я бачу, звонку ў вельмі дрэнным стане — абсыпалася тынкоўка каля ўваходу, абшарпаныя дзверы, там-сям відаць голыя цагліны... Калі касцёл аддадуць вернікам, ці ў стане вы яго рэстаўраваць?

— Вядома ж, мы гэтым зоймемся адразу. У руках вернікаў касцёл заззяе новымі колерамі.

Алесь СІЛІЧ.

"ЗУБР" ШАГАЕТ ПО СТРАНЕ

Вилейские "зубры" работают в две смены

В ночь с 13 на 14 августа вилейские "зубры" вновь напомнили горожанам о пропавших людях и о предстоящих выборах. По городу появились надписи "Где Гончар", Красовский, Завадский, Захаренко? Кто следующий?", а также "Время выбирать" и "Время убирать".

Уже с самого утра городские власти начали зачистку надписей в городе. Не спали вилейские "зубры" и днем. После окончания смены на заводах "Зенит" и "Стройдетали" рабочим, выходящим за проходные, они вручали спецвыпуск газеты "Народная воля". Своего читателя нашли более 1000 экземпляров газеты.

Каждому отделению — по книге

Решив вплотную заняться повышением уровня образования сотрудников милиции, гомельские "зубры" провели у себя в городе акцию "Каждому отделению — по книжке!".

Двое "зубров" в майках с логотипом "Время убирать!" ходили по отделениям и опорным пунктам милиции, раздавая в дежурные части книги "Десять веков белорусской истории" с наклеенным на них логотипом "Зубра".

Ребят встретили с улыбками даже в Центральном управлении внутренних дел Гомельского горисполкома. Всего работники милиции получили 19 книг.

"Зубр" находит общий язык с милицией в Молодечно

9 августа несколько активистов незарегистрированного движения "Зубр" вошли в приемную начальника Молодечненского РОВД. Секретарь доложила, что пришли "зубры", начальник согласился их принять. Поговорив с "зубрами" и высказав им свои замечания, с благодарностью принял книгу.

14 августа несколько десятков молодечненских "зубров" посетили концерт группы "Нейро Дюбель" в клубе "Риф". На этот раз не обошлось без эксцессов. Милиционер, дежуривший на концерте, попытался отобрать у одного из "зубров" майку, это сфотографировал другой "зубр". Обоих ребят задержали и повели в близлежащее общежитие, для того чтобы позвонить в дежурную часть и вызвать машину. Поддержать своих товарищей отправились еще около 20 активистов движения, которые потребовали отпустить задержанных. В противном случае все готовы были ехать в дежурную часть. Пока милиционеры созванивались с дежурной частью, ребята окружили их, заложив руки за головы, а затем стали вдоль стены "на растяжку", показывая готовность идти до конца. Бдительные милиционеры вынуждены были отпустить задержанных "зубров", вернув им майку и фотоаппарат. Скандируя "Слава белорусской милиции!" "зубры" вернулись на концерт.

Музыкальный пикет в Светлогорске

12 активистов "Зубра" появились вечером около здания местного управления КГБ. Они достали плакат со словами "Лукашенко — на пенсию!", гитару и начали петь белорусские песни. Над ребятами развевался бело-красно-белый флаг. В 9 вечера все участники пикета были задержаны и доставлены в ГУВД.

Через пару часов трое несовершеннолетних были освобождены, когда за ними пришли родители, а на девятерых совершеннолетних "зубров" составили протоколы по ст.167 ч.1 КоАП за участие в несанкционированном пикете. Они провели ночь в камере. В 10 часов утра им вручили повестки в суд и отпустили.

Алесь БЕРКУТ.

ПУЛЬС

"Народная воля" на канцэрце Раінчыка

Нечаканым быў эфект ад апошняга канцэрта Васіля Раінчыка, што днямі адбыўся ў Рэчыцы (Гомельская вобласць). Негалосна канцэртны тур Раінчыка скіраваны на падтрымку А.Лукашэнкі на выбарах. І таму трапіць на гэтыя канцэрты магчыма толькі па спецыяльных запрашэннях, размеркаванне якіх адбываецца звычайна ў гарвыканкамах.

З'яўленне ў зале спецыяльных выпускаў "Народнай волі" і "Беларускай Маладзёжнай" выклікалі шок у адміністрацыі і прысутных там кіраўнікоў горада. Прадстаўнікі моладзі АГП і Маладога фронту здабылі запрашэнні і прыйшлі на канцэрт у чорных майках з надпісам "Выбірай!". Маладыя людзі знаходзіліся ў зале літаральна дзве хвіліны, і за гэты час амаль 400 нумароў газет, на якіх было напісана: "Прачытай і перадай іншаму", разышліся па руках. Нават прысутная там міліцыя не здолела зразумець, адкуль яны ўзяліся.

Мікола БУСЕЛ.

Кангрэс дэмакратычных сіл адбудзецца ў Мінску 18 жніўня

У Мінску адбылося пасяджэнне аргкамітэта Кангрэса дэмакратычных сіл. Ужо канчаткова вызначана, што ён пройдзе 18 жніўня ў Палацы культуры "Сукно" з 9 да 15 гадзін. Усе неабходныя дазволы арганізатарамі атрыманы.

На кангрэс запрошаны: адзіны кандыдат у прэзідэнты ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Уладзімір Ганчарык і кандыдат у прэзідэнты Сямён Домаш. Яны выступяць з вялікімі дакладамі, кожны з якіх зойме не менш як гадзіну часу. Плануецца выступленне лідэраў дэмакратычных партый Беларусі. Фактычна ўсе партыі, якія ўваходзяць у Каардынацыйную раду дэмакратычных сіл (КРДС), а таксама грамадскія арганізацыі, прафсаюзы возьмуць удзел у працы кангрэса. Адмовілася прыняць удзел у ім толькі Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) пад кіраўніцтвам Мікалая Статкевіча, аднак у форуме будзе ўдзельнічаць фракцыя "За адзінства" гэтай партыі.

"Час убіраць!" у Магілёве

У Магілёве адбылося несанкцыянаванае шэсце пад лозунгам "Час убіраць!". Перад пачаткам акцыі ў горадзе былі раскіданы тысячы аркушаў паперы з карыкатурнай выявай цяперашняга кіраўніка Беларусі і зваротам: "Падыміце гэтую паперу і выкіньце ў сметнік. Час убіраць!".

Каля сотні маладых людзей у майках з наклеенымі ўлёткамі "Час убіраць!" прайшлі ад цэнтра горада да Задняпроўскага рынку. Яны скандзіравалі: "Колькі можна нам маўчаць — прыйшоў час убіраць!", "Жыве Беларусь!" і іншыя лозунгі. Непадалёк ад рынку над калонай быў разгорнуты бел-чырвона-белы сцяг. Дайшоўшы да рынку, маладыя людзі знялі з адзення ўлеткі, згарнулі сцяг і зніклі ў натоўпе. Міліцыя адрэагавала на акцыю са спазненнем. Да рынку прыехалі каля дзесяці аўтамашын з міліцыяй, аднак ніхто з удзельнікаў акцыі затрыманы не быў. Арганізацыя шэсця была падрыхтавана без залішняй галоснасці і таму аказалася нечаканай для ўлад. Падрыхтаваў і правёў акцыю "Час убіраць!" маладзёжны рух "Зубр". У шэсці ўзялі ўдзел таксама актывісты "Маладога фронту".

Генадзь БАРБАРЫЧ.

Выстава рэпрадукцый карцін Шры Чынмоя

У Мінску, у памяшканні Цэнтральнай дзіцячай бібліятэкі, адкрылася выстава рэпрадукцый карцін вядомага міратворцы Шры Чынмоя "Джарна-Кала" (у перакладзе з мовы бенгалі гэта азначае "Фантаны мастацтва").

Шры Чынмой з'яўляецца ініцыятарам многіх міратворчых акцый, самыя вядомыя з якіх — "Бег міру", "Сем хвілін дзеля міру ва ўсім свеце".

"Джарна-Кала" ёсць абсалютна новы жанр жывапісу — інтуітыўнае, самаадвольнае ўзаемадзеянне святла, колеру і рытмаў. Гэты стыль адносіцца да хуткага, спантаннага стварэння многіх карцін, у той час як мастак знаходзіцца ў стане глыбокага засяроджання.

Ствараючы свае карціны і малюнкі, Шры Чынмой развіў свой уласны унікальны стыль. У пошуках разнастайнасці ў тэкстуры і формах мастак распрацаваў набор інструментаў для малявання, які ўключае губкі, розныя па форме. Ён выкарыстоўвае таксама ручкі, пэндзлі ўсіх памераў, а калі-нікалі і адбіткі пальцаў.

Выстава працягнецца да 15 верасня. Усе яе наведвальнікі змогуць адчуць сябе мастакамі і намаляваць свае карціны. Для гэтага ў памяшканні выставы стаяць спецыяльныя сталы, акрылавыя фарбы, пэндзлі і іншыя прылады.

Маша ПЯТРОВА.

Маскоўская міжнародная кніжная выстава-кірмаш

Больш як 40 беларускіх выдавецтваў возьмуць удзел у Маскоўскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы, якая адбудзецца з 6 па 9 верасня.

Разам з аддзяленнямі кнігагандлёвага рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства "Белкніга" ў кірмашы возьмуць удзел і прадстаўнікі прыватнага кніжнага гандлю. Плануецца заключэнне кантрактаў на набыццё і выданне ў Беларусі кніг, якія прадставяць у Маскве замежныя выдавецтвы.

2 верасня ў Мсціславе — Дзень беларускага пісьменства

Традыцыйная экспедыцыя "Дарога да святыняў" распачнецца 29 жніўня і пройдзе па Мінскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях. З удзельнікамі экспедыцыі, якая праводзіцца па блаславенні мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі, будзе знаходзіцца нязгасная лампада з жыватворным агнём ад труны Госпада.

2 верасня экспедыцыя завершыцца ў Мсціславе літургіяй і хрэсным ходам у саборы святога князя Аляксандра Неўскага. У праграме свята — мастацка-гістарычнае прадстаўленне "Ад нашых дзён да часоў першаасветнікаў", цырымонія адкрыцця помніка беларускаму і расійскаму першадрукару, граверу Пятру Мсціславе, які разам з Іванам Фёдаравым адкрыў першую друкарню ў Маскве (1564), а ў сярэдзіне 70-х гадоў XVI стагоддзя — у Вільні. Адбудуцца сустрэчы з беларускімі і замежнымі літаратарамі. У рамках свята пройдзе фестываль беларускай кнігі і прэсы. У праграме таксама гала-канцэрт майстроў мастацтваў, музычны спектакль аб жыцці нябеснай заступніцы Беларусі Еўфрасінні Полацкай "Спакуса" і святочны феервек. Сцэнарый свята напісаны старшынёй Саюза беларускіх пісьменнікаў Вольгай Іпатавай.

Марат ГАРАВЫ.

ОТКРОВЕННЫЙ РАЗГОВОР

КАЖДЫЙ ПЛАТИТ ПО СВОИМ СЧЕТАМ

С Семеном Букчиным беседует корреспондент "Народной воли"



— Семен Владимирович, знаю, у Вас завтра круглая дата — 60 лет. Честно говоря, даже не верится, что Вы уже подобрались к этому рубежу. Для читателей и для нас, журналистов "Народной воли", Вы всегда казались более молодым. Скажите, ощущаете возраст?

— Ощущаю. И не только как количество лет. Гораздо сильнее давит груз неисполнившихся желаний, стремлений, планов.

— Не гордыня ли вас одолевает?

— Наверное, есть и этот грех. Но будем все-таки считать, что я не на исповеди, а всего лишь на встрече с читателями газеты.

— Кстати, насчет читателей... Не обидно ли вам, что они в последнее время знают вас в основном как публициста. Хотя справочники Союза писателей именуют вас критиком, литературоведом, прозаиком. Подзабылись ваши книги о Чехове, Толстом, Фонвизине, декабристах...

— Что ж, другие времена — другие песни... Хотя не все и подзабыли. Кому надо — тот помнит, встречаю читателей, не забывших упомянутые вами книги. Да и в школах и на журфаке БГУ их используют, когда дело доходит до изучения связей русской литературы с Беларусью или истории русской журналистики конца XIX-начала XX веков. Что до публицистики, то здесь я не вижу особого противоречия в своей биографии, ибо и литературно-критические и историко-литературные работы мои были по-своему публицистичны, при всей их, скажем так, филологической обставленности. Другое дело, что как и многие другие литераторы, я еще в перестроечные годы ринулся непосредственно в публицистику, потому что накипело, хотелось высказаться, наконец, верилось в добрые перемены и необходимость личного в них участия...

— Да, помнится газета "Европейское время"... И что теперь? Разочарованы?

— Знаете, для человека, годами просидевшего в архивах, собственными руками перебравшего сотни документов, относящихся и к восемнадцатому, и к девятнадцатому, и к началу двадцатого столетий, вроде бы удивляться историческим поворотам не пристало. Но одно дело — изучение истории. И совсем другое — попытка собственного в ней участия. В последнем случае зрение как бы замыливается, ориентиры размываются, события опрокидывают их... Как сказал поэт, "лицом к лицу лица не увидать..."

— Вы о каких, собственно, ориентирах говорите?

— О тех, что помогают понять историческую перспективу, уловить подлинный ход развития событий. Впрочем, новейшая история только подтверждает известный тезис о непредсказуемости истории. Даже в конце 80-х годов, когда все тряслось, трудно было поверить в развал Советского Союза.

— Вам жаль, что Советский Союз развалился?

— Если говорить о государстве, в котором мы жили, с его партийно-идеологическим засильем, с всевластием КГБ, с его ежедневной ложью, то чего ж тут жалеть? А вот людей, сограждан своих и, может быть, самого себя — жаль... Точнее, жаль тех надежд, что не сбылись и, может быть, никогда не сбудутся. Да, мы были по-своему наивны, когда считали, что достаточно провести настоящие выборы, ликвидировать монополию КПСС, ввести рыночные отношения, содействовать приходу к власти хороших, порядочных людей — и вот наступит царство добра, справедливости и демократии... А оно вон как обернулось!

— У нас, в Беларуси, спору нет, дела плохи. Но все-таки в России, при всех пороках государственной системы, демократические изменения очевидны...

— Да бросьте! Какая там демократия? Там правит бал все та же партийно-советская номенклатура. И Ельцин был ее орудием, и Путин типичное ее порождение. Ну проскочили во власть кой-какие личности со стороны. Но сейчас система выстраивается четко — никаких случайностей. И у нас, в Беларуси, у властного кормила стоит прежняя номенклатура. Ну потеснилась она, пропустив на самый верх амбициозного директора совхоза. Полагали, что он будет выражать ее волю, а он взнуздал номенклатурную вертикаль. Теперь она стонет, шеей ворочает — неудобно ей... Да куда денешься! Конечно, в России соблюдается кой-какой демократический марафет, в то время как у нас и без этого декора обходятся.

— Может быть, президентские выборы изменят ситуацию?

— Конечно, у нас многое зависит от личности, находящейся на самом верху. Будет хорошая личность — возможно, пойдут хорошие общественные процессы. Плохая личность — другие процессы. И в этом очевидное выражение нашей вековой рабской психологии. Мы никак не можем добиться, чтобы не мы зависели от этой правящей личности, а она — от нас. Поэтому маятник и ходит между добрым и плохим царем. Другого нам как бы не дано...

— Понятно, нужны соответствующие законы...

— Хорошие законы — это, конечно, замечательно. Но, как известно, и сталинская конституция была одной из самых демократичных. Чтобы хорошие законы работали, нужен другой состав крови у населения, другое сознание.

— Но мы не можем поменять народ. Белорусы таковы, каковы они есть. И русские, кстати...

— Я об этом и толкую. Вот вы говорите — выборы могут что-то изменить... Но ведь выбирать — это что-то защищать, а что-то отвергать, правильно? Скажете, ну вот мы и отвергнем авторитаризм, унижение наших национальных ценностей, а защитим на выборах своими голосами демократию и уважение тех же национальных ценностей. Но это все только слова — демократия и прочее. На Западе, когда человек голосует, он защищает не демократию вообще, а свою конкретную ферму, свой дом, свою работу, свою зарплату, свой счет в банке и т.д. Собственность в самом ее различном выражении определяет настроения избирателя. У нас нет этой собственности у людей, а следовательно, нет и традиции ее защиты.

— Но нельзя же только констатировать — у нас того нет, этого, нужно что-то делать, чтобы и собственность появилась и соответствующая традиция ее защиты! Поэтому, вероятно, в таких условиях особенно важна роль интеллигенции, умеющей объяснить людям что к чему. А между тем белорусской интеллигенции — если не считать буквально десятка человек — и не видно и не слышно, она как будто вымерла.

— А что, интеллигенция — не часть того же населения? Она такова, каково в целом общество. Хотя изменения у нас в общественном сознании происходят, но они не так значительны, как хотелось бы. Поэтому мы имеем то, что имеем: есть очень небольшая политически активная часть населения и есть остальная страна, усевшаяся вокруг сцены, где единицы ведут борьбу с авторитарной системой. Впрочем, не забудем о столетиями прививавшемся нам страхе перед властью...

— Старый вопрос "Что делать?" сохраняет свою актуальность...

— Знаете, часто цитируют слова Чехова из одного его письма: "Что должен теперь делать русский человек?" Вот мой ответ: желать. Ему нужны прежде всего желания, темперамент. Надоело кисляйство". Под "русским человеком" писатель, безусловно, подразумевал жителя Российской империи. Иногда я думаю о том, что эти слова сегодня вполне могут быть адресованы и современному белорусу. Но я помню и другие слова Чехова: "В прошлом году голод, теперь страх. Жизнь берет много от народа, но что она ему дает? Говорят: борись! Но стоит ли игра свеч?" Не хотел бы, чтобы эта чеховская сентенция воспринималась как расхолаживающая накануне президентских выборов. Проблема в том, кто и как сумеет убедить людей, что игра именно стоит свеч.

— Говорят, что если Лукашенко сохранит власть, многие энергичные, предприимчивые люди уедут... Кстати, а почему Вы не эмигрировали?

— Насчет многих сомневаюсь... Запад сегодня жестко фильтрует восточную эмиграцию, и этот процесс будет усиливаться. Что касается меня, то я немало раздумывал над этой проблемой. Во время зарубежных поездок были, разумеется, встречи с эмигрантами. У всех складывается по-разному — в зависимости от возраста, профессии, умения приспособиться, наконец, везения... И для молодых — это тяжелейшее испытание. А уж для людей в более серьезном возрасте эмиграция — это всегда трагедия, хотя и прикрываемая часто и неплохой квартирой, и пособием, и добротным медицинским обслуживанием. Но эта жизнь на пособии достаточно унизительна. Хотя понимаю чувства наших людей, живущих на родине на жалкую зарплату или пенсию. В то же время не могу забыть, как один литератор из Минска, живущий в Германии, признался мне, что если бы раза два в году не мог приезжать на Беларусь, то повесился бы. Дело, конечно, не только в родных березках... Это долгий разговор...

— Тем не менее Вы уже несколько лет как живете и работаете в Польше...

— Именно — живу и работаю. Но я не эмигрировал. А работать сегодня можно, слава Богу, где угодно. С Польшей я связан более двадцати лет, там выходили в переводе мои книги, есть давние связи с кафедрами славистики и русистики ряда тамошних университетов, как и возможность публиковаться в польской периодике. Полагаю, что и белорусский читатель кое-что полезное узнает для себя из моих польских публикаций и в "Народной воле", и в других негосударственных изданиях. Правда о том, как сегодня живет Польша, на мой взгляд, чрезвычайно важна для белорусского читателя. Страна проходит сложнейший период трансформации, наблюдать за которой следует еще и потому, что после установления в Беларуси демократических порядков — будем надеяться, что это все-таки произойдет, — мы сможем что-то полезное взять из польского опыта, а что-то отвергнуть, учесть их ошибки. Да и вообще интересно наблюдать за сегодняшней Польшей, с которой у нас немало общего в историческом плане.

— Ну и как живет сегодняшняя Польша? Впрочем, понимаю, что вопрос глобальный...

— У поляков куча весьма серьезных проблем — политических, социальных, экономических. Страну сотрясают коррупционные скандалы. Пресса пишет о том, что народ отворачивается от власти и политики, ассоциируя их с преследованием политическими деятелями личных интересов и все той же коррупцией. Намеченные на 23 сентября парламентские выборы, по всем расчетам, приведут к власти левых. И тем не менее, как говорит один мой знакомый, я бы сменял белорусские проблемы на польские. Потому что очевидна тяга польского общества к достижению демократической устойчивости, к поиску основ доверия между властью и обществом. Потому что там невозможны похищения и убийства оппозиционных политиков, разгоны мирных демонстраций и пикетов, наконец, тот произвол, что творится в наших судах. Ну и, конечно, как не позавидовать полякам, говорящим на своем языке, помнящим о своих национальных ценностях, о своей истории и культуре... А уж уровень жизни, при всех проблемах, там намного выше нашего.

— Давайте от проблем глобальных вернемся к личным, что ли... То, что Вас не любит власть, — это факт известный. Но не менее известно, что Вас, скажем так, не очень жалуют и в либеральной, и в национальной среде... Ну не все, конечно...

— А я не конфета, чтобы всем нравиться. И принцип у меня железный — никому ничего не доказывать, ни перед кем не оправдываться. И вообще этот разговор — любит-не любит — что за тема? А что до власти, то она и должна не любить нашего брата журналиста, потому что мы у нее бельмо в глазу. И так должно быть.

— А как сегодня, по-вашему, следует писать, чтобы воздействовать на наше общество?

— Писать нужно так, чтобы гул стоял, чтобы в ушах стреляло и в глазах темнело. Иначе наш народ не проймешь. Он крепкое слово в основном уважает.

— Не призываете ли вы к ненормативной лексике?

— Я призываю к тому, чтобы журналистика была журналистикой, а не тошнотворным сюсюканьем с читателем или игрой карточного шулера, манерно рассуждающего о роли "прикупа" в большой политике.

— Вы считаете, что у нашей негосударственной прессы невысокий профессиональный уровень?

— Когда десять лет назад на нас свалилась независимость, белорусы показали, что у нас есть потенциал. Стала вырабатываться и новая профессиональная журналистика европейского типа. Но разлагающее влияние лукашенковщины, задержавшейся здесь на такой долгий срок, не проходит даром для всех сфер жизни. Оно коснулось и оппозиционной среды и негосударственной прессы. Лукашенковщина как бы примеряет нас всех на себя, устанавливает свой масштаб. Бескультурье и невежество, авторитаризм, плывущие сверху, задают общий тон, снижают планку, в том числе в такой сфере, как журналистика. Нет общественного развития, нет новых профессионально поставленных изданий, нет журналистского роста... В этих условиях происходит окостенение и снижение уровня и у заслуженных "монстров" независимой прессы. Не с кем соревноваться, нет борьбы за читателя... Хотя не могу не отдать должное стойкости редакторов "Нашай Нівы" и журнала "Arche", инициативе Игоря Герменчука, предпринявшего в нынешних жутких во всех смыслах условиях издание журнала "Кур'ер".

— Последний личный вопрос. Оглядываясь назад, вы о чем-нибудь сожалеете? Может быть, что-то изменили, если бы заново удалось пройти тот же путь?

— Что изменил бы? Пожалуй, был бы внимательнее к родителям в молодые годы, вообще к близким людям... А так ничего не менял бы. Это моя жизнь. Ни к кому не имею претензий по поводу всех своих проблем. Ибо знаю: за все в жизни нужно платить. И каждый должен это делать сам. Кажется, французы говорят: жить — значит платить.

Антон КОРЗУН.

ЕСТЬ ИДЕЯ!

Как заработать хорошую пенсию?

Существующая система социальной защиты населения нерациональна и несправедлива. Для обоснования размеров пенсий и пособий разработано и принято много законов, которые вызывают также и много вопросов и возражений у граждан, которые честно и добросовестно проработали 40—50 лет, а получают пенсии, не соответствующие их вкладу в производство.

Несовершенство существующей системы социальной защиты населения состоит и в увольнении работающих граждан на пенсию. При этом не учитывается, что человек с возрастом накапливает знания, практический опыт и повышает свою квалификацию до такого уровня, которым не обладают молодые специалисты. Надуманная установка пенсионного возраста позволяет многим руководителям злоупотреблять своим служебным положением и увольнять на пенсию по возрасту опытных, высококвалифицированных, принципиальных и честных людей, способных и дальше успешно выполнять свою работу, но ставших неугодными.

Несовершенство существующей системы пенсионного обеспечения состоит и в полной зависимости пенсий от заработной платы работающих. Получают заработную плату работающие — получают и пенсионеры. Не получают заработную плату работающие — нечем выплачивать и пенсии инвалидам и пенсионерам по возрасту. Зависимость неразумная и опасная для инвалидов и пенсионеров.

Мы считаем, давно назрела необходимость заменить существующую систему пенсионного обеспечения населения новой. Основной принцип ее заключается в накоплении денежных средств каждым работающим человеком за счет ежемесячных отчислений определенной суммы в течение всего периода его трудовой деятельности на его личный счет, находящийся во вновь созданном Накопительном денежном страховом фонде трудящихся при Совете министров Республики Беларусь.

Накопительный денежный страховой фонд трудящихся должен быть создан при Совете министров Республики Беларусь. Это обосновывается тем, что в перспективе в нем будут накапливаться, постоянно храниться и предоставляться в кредит миллиардные суммы (в пересчете на доллары США) денежных средств работающих граждан. Эти крупные суммы денежных средств должны находиться в работе, а поэтому они должны оперативно, высокоэффективно и надежно предоставляться в кредит, под залог, рентабельным предприятиям. Одновременно должен быть установлен строгий государственный и народный контроль за хранением, эффективным предоставлением в кредит этих больших народных денежных средств.

Произведенные нами расчеты показывают, что если положить в банк на свой счет 100 долларов США на длительное хранение только под 10 процентов годовых, начисляемых банком за их хранение и предоставление в кредит, то сумма вклада возрастет через 10 лет до 259 долларов, через 40 лет до 4524, а через 50 лет до 11.735 долларов.

Если работающий человек будет перечислять ежегодно по 100 долларов на свой счет в банк под 10 процентов годовых, то за 40 лет хранения и предоставления в кредит хранящихся денег сумма возрастет до 48.670, а за 50 лет до 128.000 долларов США. Если эти деньги будут и дальше храниться в банке на личном счету в Накопительном страховом фонде, то годовой прирост составит 14.080 долларов США. Это даст возможность человеку, проработавшему более 50 лет, использовать годовой прирост и ежемесячно расходовать по 1173 доллара. Фактически это будет его стабильная на всю оставшуюся жизнь ежемесячная пенсия, им заработанная, накопленная и им же сохраненная в течение всего периода его трудовой деятельности на личном счету в фонде или в банке.

Если в Республике Беларусь в течение 2001 года будут приняты законы о создании и порядке работы Накопительного денежного страхового фонда трудящихся, это окажет большое положительное влияние на обогащение всех трудящихся и на укрепление экономики страны в целом.

Приведенные данные свидетельствуют о высокой экономической эффективности создания и рациональной работы Накопительного денежного страхового фонда трудящихся Республики Беларусь, как для каждого работающего гражданина страны, так и для экономики государства в целом.

Однако для создания вышеуказанного Накопительного денежного страхового фонда трудящихся нужна правовая база — законы Республики Беларусь о переходе от системы пенсионного обеспечения граждан к системе накопления денежных средств каждым работающим гражданином за счет обязательных отчислений определенной суммы от его фонда заработной платы в течение всей его трудовой деятельности на его личный счет, находящийся во вновь созданном Накопительном денежном страховом фонде трудящихся Республики Беларусь.

Наши предложения направлены руководству страны, в соответствующие ведомства. Однако положительное решение пока не принято.

**Анатолий СЫРОМЯТНИКОВ,
кандидат экономических наук;
Николай СЫРОМЯТНИКОВ,
инженер-конструктор.**

ЖЫЦЦЁ ЯК ЯНО ЁСЦЬ

"Наверна, вучыцель..."

Кіруючыся ў нядзелю раніцой на гарадскі рынак, даў сабе зарок: калі сустрэну чалавека, які будзе са мною ўзаемна размаўляць па-беларуску, дам яму сто рублёў "ганарару"... Спецыяльна адклаў чатыры соценныя купюры ў левую кішэньку — каб спраўна было даставаць. Крочу па "жывым" людскім калідоры, абапал якога — у два рады мо з паўсотні мужчын і жанчын. Ля ног кожнага па вядру-два дароў лесу і агароду. Пакупнікі больш гарадскія, з іх вуснаў роднай мовы не пачуеш. А прадаўцы — пераважна вяскоўцы. Прыслухоўваюся:

— Купете земляники, трыста рублей стакан, — прапаноўвае бабуля з худым тварам.

— Адкуль жа будзеце, з якой вёскі?

— З Волашава, насабирала вот землянички за сялом, в бярэзничку.

— А ці не ўспомніце, шаноўная, як гэту ягаду называла ваша маці?

— Разве я знаю, усе гаварат "земляника", то и я.

— Суніца ёй назва была і ёсць, — заўважаю я і іду далей.

— Купете агурцы, учара с градки, пятьсот рублей кило.

— Можа, лепей было б сказаць "гуркі"? Памятаеце песню на гэты конт: "Пасею гурочки ранняю вясною, сама буду паліваці..."

Жанчына ўсміхаецца, разводзіць рукамі, маўляў, забылася. Купляю ў яе кілаграм пупырчатых гурочкаў. І чую наўздагон: "Наверна, вучыцель".

Мой прыхаваны "ганарар" застаецца ў кішэні некранутым. За гадзіну хады між доўгіх гандлёвых сталоў беларускай мовы так і не пачуў. Дарэмна было чакаць хоць двух-трох родных слоў ад бойкіх дзяўчат і жанчын, што гандлююць прывазным таварам. Размаўляюць яны паміж сабою незразумела як, густа перасыпаюць словы крутымі мацюкамі...

Дома разгарнуў томік першай беларускай паэткі Цёткі, чытаю: "Хто адрокся мовы бацькоў сваіх, хто ўздзеў чужую апратку — той адышоў ад народу далёка-далёка. Ён чужы ў роднай вёсцы, у сваёй сям'і". Напісана ў 1912 годзе, сэнс сказанага гучыць і сёння прароча і трывожна.

Забаўляліся піўком дзяўчынкі...

Сярод малалюднага завулка, непадалёку ад магазіна-універсама, тры даўганогія дзяўчынкі гадоў па 15—16 гучна размаўлялі і цягнулі з горлачка бутэлек піва "Слуцкае". У гэты момант трое хлапцоў у камуфляжы, з дубінкамі на рамянях, прайшлі міма і накіраваліся ў адзін з дамоў паблізу. На дзяўчынак і вокам не павялі. Вось каб у іх руках было па бутэльцы "Сталічнай", магчыма, ахоўнікі парадку і падышлі б да іх. А мо каб нехта раптам крыкнуў "Жыве Беларусь!"... Тут быў бы поўны аўрал...

У нас па законе продаж спіртных напояў дазваляецца маладым людзям з 18-гадовага ўзросту. На справе амаль ніхто з прадаўцоў не звяртаецца да падлеткаў з просьбай паказаць дакумент, які пацвярджаў бы іх узроставы "цэнз". У ЗША, дарэчы, ён вышэйшы — 21 год. І калі б там прадавец парушыў закон і адпусціў бы хоць піва такім вось падлеткам, гаспадар неадкладна звольніў бы яго.

Нядаўна ў сродках масавай інфармацыі паведамлялася, як непаўналетняя дачка прэзідэнта Буша-малодшага была заўважана пры распіцці піва, якое лічыцца ў ЗША слабым алкагольным напоем. Суд аштрафаваў яе на 51 долар, а яшчэ прыгаварыў да чатырох дзён прымусовых работ па месцы жыхарства. Бацька-прэзідэнт не стаў "ціснуць" на суд — закон вышэй за ўсё!

Дык гэта — там, у "праклятых буржуяў"...

"Сланечнікавы" электарат разбушаваўся...

Кожную раніцу купка бабуль з загарэлымі да чарнаты тварамі займаюць месцы ў цэнтры горада, узбоч тратуару. Садзяцца на прынесеныя з дому скрынкі, зэдлікі і гандлююць сушаным сланечнікам. Поўз іх за дзень праносіцца не адна тысяча аўтамашын — вуліца ж галоўная, імя Леніна, — але шум і гара выхлапных газаў бабуль не палохае, галоўнае — хоць крыху падзарабіць да жабрачай пенсіі.

І вось паблізу з'явілася настаўніца з вёскі Вежы, член ініцыятыўнай групы па зборы подпісаў за аднаго з прэтэндэнтаў на прэзідэнцкі пост ад шырокай грамадскасці, паставіла на століку ягоны партрэт. І тут "сланечніцы" ўскіпелі. З іх вуснаў у адрас магчымага кандыдата, якога яны амаль што не ведалі, як і самой той настаўніцы, пасыпаліся абразы, лаянка. Адна з бабуль вырвала ў жанчыны і параскідала падпісныя лісты, другая рвала з рук сумку — праверыць, колькі "заплацілі даляраў" за гэту грамадскую работу.

Прахожыя моўчкі пазіралі за агіднай сцэнай — і крочылі кожны сваёй дарогай, быццам нічога не адбываецца... Засмучаная настаўніца патэлефанавала ў міліцыю, ёй паабяцалі прыслаць нарад. Аднак ніхто да месца здарэння так і не прыехаў.

Вось такая ў нас "роўнасць" і "законнасць" падчас перадвыбарчага марафону.

**Мікола КУТНЯВЕЦКІ,
г.Слуцк.**

ДАЙДЖЕСТ

Гражданин Билл помогает сенатору Хилари добиться успеха

"Как насчет блинчиков к обеду, сенатор?"

Сенатор от штата Нью-Йорк Хилари Клинтон опровергла слухи о проблемах, возникших в ее семейной жизни, заявив, что с тех пор, как ее муж Билл Клинтон сложил с себя полномочия президента США, он стал помогать ей с ее карьерой.

"Билл — это просто фантастика! О политике он знает чуть-чуть больше, чем все, кого я знаю", — сообщила Хилари. "Я всегда старалась помогать ему и теперь, когда у него появилось свободное время, он прилагает огромные усилия, стараясь помочь мне добиться успеха. Несколько дней назад он просмотрел текст речи, которую я должна была произнести на следующее утро, и внес в него ряд ценных поправок".

Треть мужского населения Китая умрет от курения

Одна треть китайских мужчин умрет в ближайшие десятилетия от болезней, связанных с курением. Такие выводы содержатся в докладе, опубликованном исследователями Гонконгского университета. В 1998 году в Гонконге среди мужчин в возрасте от 35 до 69 лет смертность от болезней, связанных с курением, составила 33%. При этом пик потребления табака в Гонконге пришелся на 20 лет раньше, чем в Китае. В настоящее время курят две трети китайских мужчин. По существующей статистике, половина из них, то есть около трети мужского населения, преждевременно умрет от болезней, вызванных курением.

"Рейтер".

В Германии на туалетной бумаге печатают стихи Гейне

Немецкая компания-производитель туалетной бумаги решила печатать на рулонах произведения классиков. Исследования рынка показали, что в среднем каждый житель Германии проводит в туалете 15—20 минут в день. И это время не должно пропасть даром. В качестве начинания решено выпустить туалетную бумагу со стихами классика германской поэзии Генриха Гейне.

В компании понимают, что объемная книга не уместится на рулоне туалетной бумаги, поэтому планируется продавать рулоны наборами, соответствующими законченному произведению. Компания планирует представить свою продукцию на Франкфуртской книжной ярмарке и расчитывает, что "литературная" туалетная бумага будет продаваться в книжных магазинах.

Ananova.

Североатлантический альянс решил обогатить эстонский язык

На днях в Таллинне посол Канады в Латвии, Литве и Эстонии Петер Маккеллар передаст главе оборонного ведомства Эстонии Юри Луйку словарь терминологии НАТО на эстонском языке. Как сообщили в минобороны Эстонии, сборник терминов в письменном и электронном виде содержит блок натовских документов со своей терминологией и определениями. Главная цель этого сборника — стандартизировать военную терминологию, которая используется в государствах Североатлантического альянса. В торжественной передаче Эстонии словаря НАТО будет участвовать командующий Силами обороны Эстонии, контр-адмирал Тармо Кыутс.

РИА "Новости".

Наркоман из Техаса устроил стриптиз во время международного авиарейса

На борту самолета MD-11 авиакомпании China Eastern Airlines, выполнявшего рейс №584 по маршруту Пекин — Лос-Анджелес, имело место чрезвычайное происшествие, вынудившее экипаж самолета принять решение об экстренной посадке в аэропорту Анкориджа (Аляска). Как сообщают американские СМИ, 36-летний пассажир этого самолета в приступе так называемой "воздушной ярости" стал угрожать пассажирам и экипажу самолета, затем разделся до нижнего белья и попытался открыть один из люков самолета.

В Анкоридже буйный пассажир был снят с самолета. Экспертиза показала, что пассажир незадолго до полета употреблял какие-то наркотические вещества. Его имя не сообщается, известно лишь, что он житель Техаса.

Anchorage Daily News.

КЛУБ ФОТАВАНДРОЎНІКАЎ

"Аш не супратаў. Калба русішкай!"

"Я не разумею. Гаварыце паруску", — гэтую фразу на літоўскай мове, вынесеную ў загаловак, вы можаце смела развучваць, калі збіраецеся наведаць нашу паўночную краіну-суседку. Існуе амаль 100 працэнтаў верагоднасці таго, што любы жыхар Літвы звернецца да Вас спачатку менавіта на сваёй роднай мове. Акрамя таго, у Літве не засталося ніводнага надпісу на рускай мове на гарадскіх праспектах і роўных загарадных хайвеях — усе на літоўскай і англійскай. Пахвальная любоў да сваёй культуры і сваёй мовы!

Як вядома, Літва дзесяць гадоў таму вызвалілася ад савецкага панавання — зараз краіну не пазнаць: добрыя гатэлі, ветлівыя твары на вуліцах Вільнюса, запоўненыя якаснымі таварамі супермаркеты, шматлікія новыя (а не секэнд-хэнд) замежныя аўто.

Чысцюткія вуліцы (на здымку), прыгожая прырода, спакуслівыя пахі з прыватных рэстаранаў, далікатныя паліцыянты — гэта ўсё сучасная, постсавецкая Літва.

А калі Вы яшчэ ўбачыце гэтыя шыкоўныя ружы (на здымку) ля ўваходу ў адзін з утульных гатэляў паблізу Клайпеды, Вы зразумееце, нарэшце, што знаходзіцеся ў Еўропе.

Дзівіўся з фотаапаратам Літве Алесь СІЛІЧ.

АКЦИЯ

В кольце неравнодушных — резиденция Лукашенко

22 августа в 17.00 ты можешь лежать на диване — ведь это не твоего мужа похитил "эскадрон смерти".
22 августа в 17.00 ты можешь уехать на дачу — ведь это не твой отец скоропостижно умер при загадочных обстоятельствах.
22 августа в 17.00 ты можешь пить пиво с друзьями — ведь это не твоего сына бросили за решётку потому, что он не хотел стоять на коленях.

Но уверены ли вы, что этого не произойдёт с ними завтра или через год?

Кольцо неравнодушных людей вокруг резиденции Лукашенко, это мероприятие для тех, кто хочет жить в нормальной, цивилизованной стране, где людей за их взгляды не бросают в тюрьму, где претендентов на президентский пост не похищают и не убивают.

Мероприятие не требует специального разрешения властей. Приди и встань рядом с Людмилой Карпенко, Татьяной Климовой, Ольгой Григорьевной Завадской, Светланой Завадской, Ириной Красовской ...

ГРАФИК ПРОВЕДЕНИЯ "ЦЕПИ НЕРАВНОДУШНЫХ ГОРОДОВ" В РАМКАХ КАМПАНИИ "ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ!":

17 августа, Гомель, универмаг "Гомель" и ул.Советская, с 18.00.
18 августа, Новолукомль, 9.00—10.00, рынок.
22 августа, Минск, 17.00—18.00, вокруг резиденции Лукашенко, К.Маркса,38.
22 августа, Витебск, 19.30—20.00, Привокзальная площадь
22 августа, Ошмяны, 17.00—18.00, площадь Дома Советов.
29 августа, Витебск, 19.30—20.00, Привокзальная площадь

ХОТИМ ЗНАТЬ ПРАВДУ

Анатолий Майсеня: несчастный случай или спланированная катастрофа?
Геннадий Карпенко: скоропостижная смерть или политическое убийство?
Юрий Захаренко: исчезновение или политический терроризм?
Виктор Гончар: исчезновение или устранение конкурента?
Анатолий Красовский: исчезновение или организованное похищение?
Дмитрий Завадский: исчезновение или организованное похищение?
Андрей Климов: экономическое правонарушение или политическая расправа?
Валерий Щукин: уголовное преступление или политическая расправа?
?

Минск, ул.К.Маркса, 38

КОЛЬЦО НЕРАВНОДУШНЫХ ЛЮДЕЙ ВОКРУГ РЕЗИДЕНЦИИ ЛУКАШЕНКО

Среда, 22 августа, 17.00 - 18.00

ВСТАНЬ РЯДОМ!

ПІСЬМО Ў РЭДАКЦЫЮ

Мы вартыя лепшага жыцця

Найгоршыя мае прадчуванні спраўдзіліся. У 1994 годзе не прыслухаўся народ да думкі многіх свядомых беларусаў, якія прадбачылі, што з маладым прэзідэнтам, які нават у саўгасе не змог навесці парадак, наш шлях ляжыць у нікуды, што мы акажамся ў імгле. "Усенародна абраны" нарабіў шмат шкоды. Я не кажу ўжо пра імідж Беларусі на міжнароднай арэне. Самае страшнае, што гэты чалавек не паважае свой народ, яго мову, традыцыі, культуру. Ён забыўся (ці, магчыма, зусім не ведае), хто ёсць народ. А народ — гэта не толькі асноўная працоўная маса насельніцтва, але і сацыяльная супольнасць, якая ўключае ў сябе тыя слаі і класы, якія маюць здольнасць удзельнічаць у вырашэнні агульнанацыянальных пытанняў. Таму зусім не дзіўна, што насельніцтва нашай краіны ён падзяляе на тры катэгорыі: народ, нацыянал-фашысты і адмарозкі.

За сем гадоў няўмелага кіравання мы адкаціліся на шмат часу назад. Гэта, відаць, і ёсць той славуты "рынкавы сацыялізм", калі ты атрымліваеш мізэрны заробак, калі не можаш звесці канцы з канцамі і калі на экране тэлебачання бачыш адзін твар, а па радыё чуеш адзін сіплівы голас — яго, адкормленага і на мае грошы, і вечна пагрозлівага: пакажу, маўляў, хто ў гэтай краіне і татка, і матка.

Бацылы нянавісці кожны дзень прыходзяць у нашы кватэры, разбуральна ўздзейнічаюць на нашу псіхіку і выклікаюць пратэст супраць гнілой дзяржаўнай сістэмы, супраць хлусні і абсурду, якія пануюць і дасягаюць неверагодных памераў у вуснах азаронкаў, новікавых і іншых, хто спрабуе паказаць нам "праўду" і сцвярджае, што толькі адзін — той, што сёння кіруе намі, — здольны палепшыць наш дабрабыт, вывесці краіну з крызісу, умацаваць яе аўтарытэт. Хоць перадвыбарчая агітацыя яшчэ забаронена, для яго — "самай гарманічнай, неардынарнай і харызматычнай" асобы — робіцца выключэнне. І ўжо выцягваюцца на экраны замежныя эмісары тыпу Строева, Жырыноўскага і Мітрафанава, якія спрабуюць папраўляць свечкі ў чужой бажніцы і наперабой расхвальваюць якасці таго, хто на каленях стаіць перад усходняй суседкай, бо больш ні на чыю дапамогу разлічваць не можа: з усімі перасварыўся, бо "разгадаў іх варожыя захопніцкія каланіяльныя планы".

Ці не занадта я агрэсіўная? Ці не зашмат сарказму ў маіх словах? Не, я ўсвядомлена пішу гэта, бо, як ніхто іншы, адчула "справядлівасць" нашай праваахоўнай сістэмы і "добрасумленнасць" у выкананні сваіх абавязкаў чыноўнікамі розных рангаў.

Крыху болей за год назад, на Радаўніцу, 9 траўня, мой сын быў забіты нейкімі падонкамі на вачах сотняў жыхароў Салігорска, якія адпачывалі каля гарадскога фантана, за тое, што заступіўся за дзяўчыну, да якой чапляліся нейкія нелюдзі. Каб схаваць гэты факт, судмедэксперт Анатоль Новік выдаў заключэнне, што юнак памёр ад прыроджанай анеўрызмы сасудаў галаўнога мозгу, хоць той рос вынослівым, здаровым хлопцам і нават тры з паловай гады правучыўся ў Вайсковай акадэміі, прайшоўшы на прадмет здароўя не адну медкамісію розных узроўняў. Наздзекваліся з памяці Сцяпана і "незалежныя" мінскія эксперты, якія рабілі яго эксгумацыю праз тры з невялікім месяцы: "... при жизни страдал врожденным пороком развития сосудов головного мозга". Куды я ні звярталася па гэтым факце — ад мясцовых праваахоўных органаў да рэспубліканскіх, — усюды абапіраюцца на "вынікі" судмедэкспертызы і нават не бяруць у рэзон тое, што трагедыя адбылася на вачах шматлікіх сведкаў і літаральна ўзрушыла ўвесь горад. А на апошні мой зварот да "гаранта" Канстытуцыі падчас яго знаходжання ў Салігорску 12 красавіка бягучага года не маю адказу да гэтага часу. Аказваецца, "надзея і апора беларускага народа", паабяцаўшы, што ўсе звароты будуць на кантролі ў кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі, ніводнага з іх не ўзяў з сабой, кінуўшы ўсё на водкуп мясцовай ды абласной вертыкалі.

Мяркуючы па тых істэрычных пасажах, якія "гарант" выдае ў апошні час, прыходжу да высновы: ім авалодаў страх — страх перад уласным народам за нясправўджаныя абяцанні, страх, што давядзецца несці адказнасць за зніклых людзей, за раскол, унесены ў грамадства, за здзекі з нацыянальных сімвалаў, за грубае, няўмелае ўмяшанне ў асвятленне гістарычных працэсаў, спробы перапісаць гісторыю Беларусі на свой лад. Таму і імкнецца ён любым чынам утрымацца.

Болем праціная сэрца, калі чую з яго вуснаў зняважлівыя выпады на адрас былых яго паплечнікаў Віктара Ганчара і Юрыя Захаранкі, якіх ужо (страшна такое ўявіць), мусіць, няма на гэтым свеце. "Праваслаўны атэіст" з асаблівым цынізмам зневажае іх памяць, не шкадуючы мацярок, жонак і дзяцей гэтых нявінных ахвяраў. А як стараюцца дагадзіць "усемагутнаму гаспадару" яго верныя служкі Юра Казіятка і Саша Зімоўскі, не задумваючыся над тым, як яны будуць глядзець у вочы беларускаму народу, сваім родным і блізкім, калі памяняецца ўлада. Няўжо "сабачы" хлеб даражэй за сумленне?

Наш народ павінен усвядоміць адну спрадвечную ісціну: прэзідэнты прыходзяць і адыходзяць, а народ з яго каштоўнасцямі застаецца. Менавіта ад нас саміх залежыць наш дабрабыт, будучыня нашых нашчадкаў. Патрэбна выціснуць з сябе рабоў і з уласцівай беларусам годнасцю сказаць: "Досыць! Мы вартыя лепшага жыцця і лепшага кіраўніка дзяржавы". І шлях да лепшай долі для нас і нашых дзяцей адзін: стаць пад сцяг аб'яднанай апазіцыі і падтрымаць яе. Вось тады наша дзяржава, якая знаходзіцца ў самым цэнтры Еўропы, зможа годна і прыстойна жыць і дакажа, як ў гады сярэдневяковага Рэнесансу, што яе сыны і дочкі могуць з гонарам насіць гордае імя — БЕЛАРУСЫ.

У 1864 годзе пісьменнік Фёдар Дастаеўскі, які мае беларускія карані, пісаў: "Усякая здаровая і земская сіла верыць у сябе і ў сваю праўду. І гэта ёсць самая першая прыкмета здароўя народнага. Гэта народная вера ў сябе і ва ўласныя сілы — зусім не застой, а, наадварот, зарука жыццёвасці і энергіі жыцця і ні ў якім разе не выключае прагрэсу і вялікага поспеху. Без гэтай веры ў сябе не выстаяў бы, напрыклад, на працягу вякоў беларускі народ і не ўратаваў бы сябе ніколі".

Дык верма ж у свае сілы — і мы выстаім: наш выбар выпадзе на разумнага, інтэлігентнага чалавека, які не будзе шукаць вакол сябе ворагаў, а пачне наладжваць узаемаадносіны партнёрства з усімі далёкімі і блізкімі суседзямі, а таксама зоймецца праблемамі беларускай дыяспары, якая захавала нашу мову і традыцыі, якая шануе гісторыю свайго краю і вартая таго, каб родная краіна ацаніла сваіх суайчыннікаў у замежжы так, як яны таго заслугоўваюць.

Марыя МАЦЮКЕВІЧ, настаўніца беларускай мовы.

Выбірай сонейка!

За тыя некалькі тыдняў, якія засталіся да 9 верасня, вуліцы беларускіх гарадоў і мястэчкаў будуць літаральна перапоўненыя рознага кшталту передвыбарчай агітацыяй: улёткамі, налепкамі, плакатамі. Але ў моры падобнай прадукцыі прыцягваюць увагу налепкі і плакаты, якія пазначаны адмысловым сімвалам — сонейкам, пад якім стаіць надпіс "выбірай!" і дата 9 верасня — дзень, у які кожны паўналетні грамадзянін здольны змяніць будучыню сваёй краіны ўласнымі рукамі.

Але чаму сімвалам кампаніі выбрана менавіта сонейка? Як расказалі нам у штабе мабілізацыйнай кампаніі, які курыруе дзейнасць валанцёраў больш як 200 недзяржаўных арганізацый, сонейка для беларусаў — гэта спрадвечны сімвал надзеі, радасці і шчасця, якраз таго, чаго так не хапае зараз. Апрача лозунга "Выбірай!", кампанія праходзіць пад дэвізамі "Хочам! Можам! Пераможам!", "Выбірай Беларусь!", "Выбірай лепшае!", "Выбірай сваё!" і г.д. Прытым дэвізы звернуты не толькі да дарослых, але і да дзяцей, якія, як ні дзіўна гучыць, могуць паўздзейнічаць на бацькоў (нездарма герой-немаўля аднаго з плакатаў звяртаецца да бацькоў: "Выберы маю будучыню. Я яшчэ не магу"). Уся кампанія накіраваная на тое, каб разбіць атмасферу страху ў грамадстве, стварыць атмасферу аптымізму перад выбарамі і, што вельмі важна, агітаваць выбаршчыкаў галасаваць толькі ў нядзелю 9 верасня.

ВЫБІРАЙ 09.09.2001

ВЫБІРАЙ СВАЮ БУДУЧЫНЮ, БЕЛАРУСЬ

На гэтым тыдні з'явілася серыя мабілізацыйных плакатаў са слоганам "Выбірай сваю будучыню, Беларусь!". Прыгожыя беларускія краявіды, дзеці, якія не ведаюць ніякіх турбот... Ці не занадта ідэалістычныя карцінкі на іх намаляваныя, запыталіся мы ў аднаго з валанцёраў мабілізацыйнай кампаніі Ірыны Віданавай.

— Я так не думаю. Абсалютна ўсе бацькі бачаць будучыню сваіх дзяцей ідэалістычнай. Часам гэта не спраўджваецца, але, пагадзіцеся, шмат што залежыць ад нас, дарослых. Занадта ідэалістычна? Але ці не занадта шмат бруду і рэальнасці вакол нас? Азірнуўшыся, без праблем можна ўявіць, якой будзе будучыня дзіцяці ў ТАКОЙ краіне. Наша задача — зрабіць 9 верасня ўсё, каб пасля выбараў, жывучы ў НАРМАЛЬНАЙ Беларусі, падобную ідэалістычную карцінку сустракаць не на плакатах, а на рэальных фотаздымках у нашых сямейных альбомах.

Інтрыга вакол плакатаў накручваецца яшчэ і таму, што іх аўтарства застаецца невядомым. У штабе кампаніі "Выбірай!" нам адмовіліся паведаміць імя аўтара. Сярод варыянтаў гучаць прозвішчы досыць знаных мастакоў, але нават мастацтвазнаўцы не могуць раскрыць інкогніта. Убачыце плакат, паспрабуйце разгадаць самі.

Сяргей БЯЛЕВІЧ.

ЧАЛАВЕК-ГІСТОРЫЯ

ЖЫЦЦЁ ЗАЛАТЫХ УТОК

Гэтымі днямі пісьменніку і вучонаму Ігнату Дуброўскаму (Чарняўскаму) споўнілася 95 гадоў.

Ён выйшаў з сялянскай патрыярхальнай сям'і, якая ведала дзве крыніцы радасці: праца і дзеці або дзеці і праца. І калі першая прыносіла хлеб, то другая — уцеху і ўцешны гаючы клопат душы. Няйначай, таму было шмат і працы, і дзяцей.

Ігнату запомніўся цяжкі, чыста мужчынскі занятак, як разам з бацькам карчавалі пні, каб пашырыць свае зямельныя ўладанні. Аднак рана, яшчэ будучы падлеткам, ...

Сіроты хлеб горкі. Але ж неяк пашанцілася Ігнату ... Чатыры класы ў сваёй вёсцы Дуброва, затым — ажно па сёмы — у ... Дарэчы, тут ён, натхнёны жывой рэчаіснасцю, і пачаў пісаць вершы, а пазней — апавяданні.

Рана стаўшы дарослым, Ігнат працаваў загадчыкам спажывецкай крамы ў Дуброве, ... служыў пэўны час у Чырвонай Арміі і па службе — падаўся зноў у навуку. ... дзе лёс пераключаў яго то на Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію ў Горках, то ... у Мінску, у Маскве. Ва Усесаюзным інстытуце эканомікі сельскай гаспадаркі ён стаў кандыдатам навук, там яго і пакінулі працаваць намеснікам дырэктара па аспірантуры.

Маскоўскі тэрмін вучобы і працы быў для яго як падарунак лёсу, бо ў 1937 годзе ў Мінску ... — не было каму працаваць ... вярнуўся і Ігнат Чарняўскі ў Мінск, дзе ён заняў пасаду загадчыка сектара аграрных праблем Інстытута эканомікі АН БССР. На гэтай пасадзе і заспела яго вайна.

Эвакуацыя. У расійскім горадзе Пенза Чарняўскі загадвае аддзелам у абласным упраўленні сельскай гаспадаркі, а душа імкнецца на фронт. ... ён некалькі разоў падае заявы. Нарэшце просьбу задаволілі.

Вязьма... Чарняўскі камандуе артылерыйскай батарэяй у 910 артпалку 338-й стралковай дывізіі 33-й арміі, якой камандаваў генерал-лейтэнант Міхаіл Яфрэмаў. З 3 лістапада 1941 года армія стрымлівала наступ фашысцкіх войск на Маскву. Жорсткія баі... Удар па флангах. Акружэнне арміі... Полк, да якога адносілася батарэя Чарняўскага, амаль цалкам палёг у зямлю. Камбат Чарняўскі атрымаў моцныя ўдары па галаве і нагах. У яго на ілбе — па сённяшні дзень сляды раненняў. Кантужаны, знямоглы ваяр лячыўся ў шпіталі, размешчаным па сялянскіх хатах. У красавіку 1942 года немцы завяршылі расправу з акружанай пад Вязьмай савецкай арміяй ...

... У горадзе Франкфурт-на-Майне нашы ваеннапалонныя расчышчалі вуліцы, прыбіралі друз пасля начных бамбардзіровак. ...

Пасля вайны Ігнат Цімафеевіч вярнуўся ў свой ... інстытут эканомікі АН БССР. ... як літаратар пісаў і друкаваў апавяданні, нарысы, аповесці пра людзей, іх справы і здабыткі, стараючыся пры гэтым раскрываць карціны жыцця і характары.

Па сённяшні дзень немагчыма вызначыць, што рабіла найбольшы гонар Ігнату Дуброўскаму (Чарняўскаму) — навуковая праца альбо літаратурны занятак, да якога ён імкнуўся ўсёй душой — так, што недзе ў сярэдзіне пяцідзесятых нават вырашыў пакінуць працу ў інстытуце і цалкам прысвяціць сябе літаратуры; напісаў заяву на звальненне... Яго, аднак, выклікалі ў ЦК КПБ: "Разумею, разумею, таварыш Чарняўскі, твой намер, — сказаў яму сакратар ЦК Фёдар Сурганаў, — добры. Аднак зразумей нас: на ўсю Беларусь пакуль што — адзін кандыдат навук, і гэта браце, ты. Як нам цябе адпусціць у літаратуру? Ты ж камуніст..."

І ў хуткім часе Ігнат Цімафеевіч ператвараецца з "трохгаловага арла" ў двуадзіную асобу: вучоны і літаратар... Як вучоны ён дасканала вывучае магчымасці шырокай вытворчасці ў Беларусі цукровых буракоў і ў спрэчках з іншымі абгрунтоўвае будаўніцтва цукровых заводаў у Жабінцы, Гарадзеі і іншых месцах. Дарэчы, першае абсталяванне на гэтых заводах было нямецкім, трафейным...

Пазней навуковец Чарняўскі, карыстаючыся вопытам Германіі, пакажа шляхі і магчымасці больш шырокай тэхналагічнай перапрацоўкі бульбы.

І спакваля, паціху, патроху ён урастае ў аблады меліяратараў, аналізуе плён іхняй працы, суадпаведнасць задум і вынікаў; у нарысах і аповесцях вядзе спрэчкі па розных вострых праблемах меліярацыі. І тут асаблівы рэзананс у асяроддзі навукоўцаў, камандзіраў сельскагаспадарчай вытворчасці, літаратараў і проста чытачоў набываюць яго аналітычныя нарысы і аповесці "Зямныя вузлы" (1967), "Гамоніць Палессе" (1977), "На новыя кругі" (1980). У адзіны сплаў спалучаецца біццё няўрымслівай аўтарскай думкі, розных навукова-практычных ідэй з мастацкім увасабленнем свайго часу, палескіх "эпахальных звяршэнняў", характараў герояў.

Ігнат Дуброўскі вырастае ў аднаго з вядучых публіцыстаў рэспублікі і як публіцыст становіцца побач з Верай Палтаран, хоць у іх і розны стыль, розныя героі. З імі побач — Анатоль Казловіч, Янка Сіпакоў, Яраслаў Пархута і іншыя.

Працяглы літаратурны абстрэл пазіцый меліяратараў І.Дуброўскім, а потым і А.Казловічам вырастае ў грандыёзную бойку, якую павялі пісьменнікі Беларусі, у 1987—1988 гадах (пры яго ж, Ігната Цімафеевіча удзеле, падтрымцы) за выратаванне шырокай прыпяцкай поймы ад асушэння, за спыненне работ па спрамленні рэчышчаў і ператварэнні Прыпяці ў канаву. Жах, якія вынікі абяцала тая фанфарная "работа" пераўтваральнікаў прыроды. Аднак пісьменнікі, а іх падтрымалі некаторыя найбольш абачлівыя вучоныя і спецыялісты, паставілі на праекце абвалавання Прыпяці крыж. І пасля гэтай бойкі ў асяроддзі знаных вучоных пачаўся перагляд нацыянальнай палітыкі ў меліярацыі.

Вядома, як вопытнаму нарысісту, аналітыку і апавядальніку разам, Ігнату Дуброўскаму карцела стварыць і больш ёмістае па задуме і аб'ёму мастацкае палатно, і ён, урэшце, зрабіў спробу пераўтварыць жыццяпіс Антона Жэбрака, найвыдатнага беларускага і савецкага вучонага, батаніка, генетыка, у раман. Ён асабіста быў знаёмы (яшчэ з часоў вучобы ў аспірантуры) са многімі выдатнымі вучонымі і добра ведаў асноўныя навуковыя спрэчкі, пазіцыі, погляды ў тым асяроддзі. Антон Жэбрак цягнуў на шматгранную, дакладную, духоўную асобу, сапраўднага даследчыка неспазнаных глыбіняў жывой прыроды, адкрывальніка і г.д.

І.Дуброўскаму няцяжка было ўжыцца ў гэтакі прыцягальны і знаёмы вобраз. І вось з-пад яго нага пяра выйшла кніга "Гаснуць вулканы" (1997) як дакументальны раман, само сабой — гібрыд між раманам і нарысам, твор захапляючы перш за ўсё аналізам, раскрыццём навуковых ідэй і жорсткай барацьбы рэалістаў-вучоных з вучонымі лысенкаўскай сумна вядомай школы, што прадстаўляла як бы сацыялістычны рэалізм у навуцы.

Сам Ігнат Цімафеевіч цяпер лічыць, што не рэалізаваў напоўніцу сваіх мастакоўскіх магчымасцяў у гэтым творы. Чаму? Не хапала кампетэнтнага дарадцы на этапе выдання кнігі ў "Мастацкай літаратуры". І яшчэ: твор прымусілі на трэць скараціць... Тым не менш у акадэміі, дзе ён працаваў, ад гэтага твора ў захапленні. Нацыянальная акадэмія навук, дарэчы, і прафінансавала выданне.

Дваццаць год таму дзяржава надала І.Дуброўскаму (Чарняўскаму) годнасць Заслужанага дзеяча культуры Беларусі. І сапраўды, такім нацыянальным дзеячам варта ганарыцца. Яго жыццё, няйначай, выткана залатой ніткай.

Цяпер Ігнат Цімафеевіч абдумвае свой жыццёвы шлях і занатоўвае тое-сёе з успамінаў.

Дай Бог яму здароўя і жаданага плёну!

Васіль ЯКАВЕНКА, чытач, калега-пісьменнік.

КРЫЖАВАНКА-ЧАЙНВОРД

Па акружнасцях па гадзіннікавай стрэлцы: 25.Жаночае імя і ўпэўненасць у добры зыход намечанага. 26.Кандыдат, які прайграў выбары Лукашэнку ў 1994 годзе. 27.Рэч, вельмі неабходная нашай кульгавай эканоміцы (мед.). 28.Назойлівае джалячае насякомае. 29.Адзін з чатырох, каго абвінавачваюць у бандытызме, супрацоўнік спецпадраздзялення "Алмаз". 30.Рубрыка газеты "Народная воля". 31.Тое, што кідаюць пад ногі паважаным гасцям. 32.Дзеянні сілавікоў з мэтай вылаўлівання няўгодных. 33.Карэспандэнт газеты "Народная воля", жанчына. 34.Колькасць прэтэндэнтаў на пасаду на апошнім этапе выбараў. 35.Знакаміты, адзін са старэйшых, беларускі паэт-дэмакрат. 36.Вэрхал, падняты крымінальнай сенсацыяй пра "высокага" чыноўніка. 37.Адзін з прэтэндэнтаў на пасаду прэзідэнта, якога ЦВК выключыла са спіса. 38.Аўтарская праграма ГРТ, у якой прыняла ўдзел так званая "пяцёрка" (па-расійску). 39.Сучасны старшыня эміграцкага ўрада БНР. 40.Відны нямецкі дзеяч, які сказаў, што рускія нічога не ўмеюць, нічога не робяць, толькі сварацца (тэлеперадача "Умники и умницы"). 60.Любімая нацыянальная страва беларусаў (адзіночны лік). 61.Абрэвіятура, аб'яднаўшая два асноўныя віды вытворчасці. 62.Значны прамежак часу і шлях у ГУЛАГ. 63.Заглыбленне ў зямлі, звычайна штучнае, у якое абвальваецца наша эканоміка. 64.Тое самае, што і збочванне з таго ці іншага накірунку. 65.Доктар гістарычных наву, прафесар, які выступае на старонках "Народнай волі". 66.Той, хто ў Клары ўкраў каралі. 67.Неабходная разнавіднасць зуба, каб супрацьстаяць дыктатуры (перанос.).

Па радыусах: 1.Маніпуляцыя, пра якую кажуць: "Спрытнасць рук і ніякага махлярства". 2.Працэс перапрацоўкі зерня на муку. 3.Дэталь абутку, пад якім дыктатура імкнецца трымаць народ. 4.Старадаўняя народная назва могілак. 5.Электронна-эканамічны злачынца. 6.Няўлоўны беларус-патрыёт, які паўсюдна вывешвае нацыянальныя сцягі. 7.Вядомы беларускі кампазітар, аўтар оперы "Кастусь Каліноўскі" (1947 г.). 8.Дурная і добрая. 9.Водныя і радыёвяшчальныя. 10.Служачы, якога два разы на месяц вельмі шануе працоўны люд. 11.Эпітэт да тавару, які не залежваецца на прылаўках. 12.Смертаносны танец ветру з вадою ці пяском у выглядзе кручанага слупа да неба. 13.Міласць правіцеля на правядзенне сходу, пікету і інш. 14.Данос або гукавое папярэджанне. 15.Уласнік і сядзячы на троне. 16.Памер, велічыня, форма, якасць каго-, чаго-небудзь. 17.Дыктатар. 18.Прадпрымальнік з падачы Леніна. 19.Пабудова вертыкалі па росту чыноў (вайск.). 20.Першасная даўняя назва беларуса. 21.Агітацыйны ці сатырычны. 22.Пазначаны час і навуковы. 23.Жаданая колькасць людзей для арганізатараў відовішчаў і выбараў. 24.Становішча, у якім апынулася значная частка насельніцтва Беларусі. 41.Паперчына, якая дае права на ўдзел у сходзе ці на пасаду. 43.Абутак і абозва няўклюднага чалавека. 45.Майстэрня. 46.Падбіраецца да чаго-небудзь, да каго-небудзь непрыкметна, цішком. Ціхая... 47.Рэч для падтрымкі штаноў згаладалага насельніцтва. 48.Паважны зварот беларусаў да шаноўнага чалавека. 50.Чорная, светлая або газетная. 51.Назва рамана вядомага класіка беларускай літаратуры і параўнанне з сучаснай эканамічнай разрухай. 52.Чыноўнік ці вaенны дзеяч, які выдатна бачыць і выконвае блізляжачыя задачы. 54.Уратавальніцкі хлеб беларусаў. 56.Імя славутага роданачальніка беларускай лірыкі. 58.Усенароднае мерапрыемства па вызначэнні чаго-небудзь ці каго-небудзь.

Чайнворд: 42.Лічбы на нашых грашах, якія перыядычна з'ядае інфляцыя. 44.Калючка, на якую садзяцца, каб набыць хваробу. 45.Крэдыт, які выдаецца выбранай асобе і працоўнаму. 46.Заглыбленае ў зямлю збудаванне для сховы чаго-небудзь. 47.Тое, за што мы па вушы ўлезлі ў доўг Расіі. 49.Чалавек, які абяцае і не выконвае. 50.Дэманстрацыя з мэтай застрашвання ці выхвалення. 51.Дзеянні следства. 52.Каларыт карціны і прамовы. 53.Вайсковы і друкарскі. 55.Музычны твор, які спяваюць сёння дзяржаўныя і людскія фінансы. 57.Новы, стары, белы і Божы. 59.Не дым, ды тое ж, што пускаюць у вочы дэмагогі палітыкі і блюзнеры.

Склаў Уладзімір СТРАЛЬЦОЎ, г.Полацк.

Ответы на суперкроссворд, опубликованный в №141–142 с.г.

По горизонтали: 1.Парижанка. 5.Казак. 9.Берданка. 12.Смоленск. 17.Сатир. 18.Родина. 20.Мегрэ. 22.Планктон. 24.Кадрусс. 28.Корова. 29.Производство. 31.Сад. 33.Поминки. 36.Снимок. 37.Мажордом. 39.Рыба. 40.Наварх. 44.Саксаул. 45.Сверчок. 46.Антракт. 47.Претендент. 50.Овца. 51.Нил. 52.Оливье. 53.Охота. 55.Пагода. 58.Грек. 59.Таска. 63.Тень. 65.Абрек. 68.Циркуляр. 70.Самострел. 71.Лавр. 72.Ковер. 74.Уксус. 75.Овес. 76.Препарат. 78.Телепат. 80.Агентство. 83.Абажур. 85.Агрегат. 87.Краб. 90.Рай. 92.Мангал. 94.Вагончик. 96.Зло. 97.Альпинистка. 98.Лук. 100.Дырокол. 101.Медитация. 102.Спекулянт. 103.Адажио.

По вертикали: 1.Песок. 2.Реторта. 3.Жар. 4.Кровосос. 6.Адам. 7.Карачи. 8.Сбор. 9.Бокс. 10.Дым. 11.Караван. 13.Молот. 14.Лондон. 15.Натюрморт. 16.Контакт. 19.Ирод. 21.Ежиха. 23.Кабриолет. 25.Убийство. 26.Спарта. 27.Удав. 30.Всходы. 32.Амазонка. 33.Плавание. 34.Малина. 35.Начало. 38.Журавль. 41.Алеко. 42.Афера. 43.Эскорт. 48.Ноготки. 49.Макулатура. 54.Акр. 55.Полип. 56.Гардероб. 57.Достаток. 60.Август. 61.Абдулла. 62.Контрабанда. 64.Неволя. 66.Кларнет. 67.Крот. 68.Цвейг. 69.Капитан. 72.Кот. 73.Репейник. 77.Ажиотаж. 79.Наглец. 81.Ермак. 82.Трагик. 84.Мак. 86.Голод. 88.Ропот. 89.Швед. 90.Риал. 91.Пуля. 93.Илья. 95.Гор. 98.Апо.

ЭВРИКА!

От веса зависит ум?

Дети, чей вес и рост при рождении превышает норму, опережают по умственному развитию детей, вес которых соответствует нижней границе нормы. Сотрудники Колумбийского университета и Нью-йоркской Академии медицины проследили эту тенденцию в результате обработки сведений о трех с половиной тысячах детей, рожденных в шестидесятые годы.

Средний коэффициент интеллекта семилетних мальчиков, которые появились на свет с весом порядка трех с половиной килограммов, оказался на четыре и шесть десятых единиц больше, нежели у сверстников, которые были на килограмм легче. Такая же закономерность была выявлена и для девочек, но в этом случае разница в интеллектуальных показателях составила менее трех единиц.

Обнаружено неизвестное растение

Сотрудники Министерства лесного хозяйства Таиланда обнаружили неизвестный ранее вид древесных растений. Небольшая рощица деревьев сохранилась в ста километрах к северо-востоку от Бангкока на вершине холма, сложенного из известняковых пород.

На пути к недорогим солнечным батареям

Исследователи из Кембриджского университета и их немецкие коллеги из Майнца составили смесь органических веществ, которая преобразует световую энергию в электрическую. Новый фотоэлемент хорошо работает при освещении голубым, синим и зеленым светом, однако разработчики полагают, что его можно будет сделать чувствительным и к остальным участкам спектра. Успешное завершение проекта ускорит создание недорогих и эффективных солнечных батарей.

Вот это компьютер!

Национальный научный фонд Соединенных Штатов выделил 53 миллиона долларов на создание сверхмощной компьютерной системы для научных исследований. Она объединит несколько географически отдаленных суперкомпьютеров, связанных оптическими линиями, способными передавать информацию со скоростью 40 гигабит в секунду. Новый вычислительный комплекс вступит в действие в конце будущего года. Он сможет осуществлять свыше тринадцати с половиной триллионов операций в секунду, а общий объем его памяти превысит шестьсот тысяч гигабайт.

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ — НЕ ВЕРЦЕ

Будучы тыдзень: зоркі прадказваюць

АВЕН. На гэтым тыдні зоркі раяць вызначыць галоў-нае і займацца то-лькі ім. У аўторак можна чакаць чагосьці важнага ў адносінах з каханым чалавекам. Не выключана, што гэты дзень паставіць вас перад няпростым выбарам. Аддайце перавагу таму, што вам будзе больш прыемным.

ЦЯЛЕЦ. Гэты тыдзень — для працоўных подзвігаў. Папярэдзьце хатніх, што хутчэй за ўсё будзеце затрымлівацца на рабоце. Але ж не забывайце і пра сям'ю. Вельмі верагодна, што вам прыйдзецца разам, спіна да спіны, адстойваць сваю думку.

БЛІЗНЯТЫ. Зоркі раяць вам звярнуцца да мінулага вопыту, успамінаў, традыцый ва-шых бацькоў. Звярнуўшыся да каранёў, вы зноў адчуеце глебу пад нагамі. На сярэдзіне тыдня будзьце ўважлівымі, інакш можаце згубіць вялікую суму грошай.

РАК. На гэтым тыдні вам лепш не мітусіцца. Вынікі наўрад ці будуць вартыя вашых намаганняў, а нагрузка атрымаецца сур'ёзнай. У выхадныя зоркі прадбачаць цудоўны дзень. Наладзьце рамантычную вячэру для блізкага чалавека.

ЛЕЎ. На пачатку тыдня эканомце сілы і не грэбуйце прафілактыкай свайго здароўя. З чацвярга пачынаецца час, спрыяльны для заняткаў спортам і пачатку дыеты: як ніколі вам будуць патрэбныя садавіна, ягады, свежыя тварог і мяса. А ўвогуле энергія і актыўнасць дапамогуць вам лёгка адолець усе справы.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні магчымая сітуацыя, калі маўчанне — золата, а ўсё астатняе — самі ведаеце... На пачатку тыдня магчымыя грашовыя паступленні. Калі нехта з хатніх звернецца да вас па дапамогу, не адмаўляйце, нават калі просьба пакажацца вам няважнай.

ШАЛІ. На пачатку тыдня не варта займацца справамі, звязанымі з юрыдычнымі дакументамі, перамовамі ці паездкамі. Час для гэтага прыйдзе ў другой палове тыдня, але асцярожнасць і тут не перашкодзіць.

СКАРПІЁН. Не паддавайцеся дэпрэсіі на гэтым тыдні. Паверце, калі вас любяць, дык не толькі за ўвагу і клопат, якія вы праяўляеце. Любяць звычайна "за так". Вы ўпэўніцеся, што ваша надзея і апора — родныя. Яны і дапамогуць вам і словам, і справай.

СТРАЛЕЦ. Нефармальныя кантакты могуць даць каштоўную інфармацыю. Але правярайце ўсё па тры разы. У сямейных справах зоркі раяць змякчыцца: вы самі можаце не заўважыць, што падаўляеце кагосьці з блізкіх. На гэтым тыдні можна смела знаёміць новага знаёмага з сябрамі, гэта ўмацуе адносіны.

КАЗЯРОГ. На пачатку тыдня не варта перагружаць сябе справамі — так нядоўга і нашкодзіць свайму здароўю. У сераду спрыяльны момант, каб прадэманстраваць начальству, чаго вы вартыя: ідэі, праекты, справаздачы пакінуць добрае ўражанне. У асабістых адносінах не ўпусціце момант, каб накіраваць адносіны ў патрэбны бок і дамагчыся свайго.

ВАДАЛЕЙ. Пачатак тыдня больш падыходзіць для планавання сваёй дзейнасці, чым для спроб у адзін момант вырашыць свае праблемы. Зоркі раяць слухаць каханага чалавека не вушамі, а сэрцам. Словы могуць здавацца крыўднымі, але не маюць ніякага значэння. А напрыканцы тыдня надыдзе час для адказных рашэнняў.

РЫБЫ. Тыдзень спрыяльны, каб разлічыцца з рознага кшталту даўгамі. Аддайце начальству і родным тое, што абяцалі. У сярэдзіне тыдня вас чакае іспыт на тое, ці можаце вы з блізкім чалавекам зразумець адно аднаго. Калі да канца тыдня ўсё пройдзе мірна, смела стаўце сабе "выдатна".

БЫВАЕТ И ТАКОЕ

Маргарет Тэтчер увековечат на туалетной бумаге

Немецкий предприниматель Георг Хеммерштофер (Georges Hemmerstoffer) заявил, что англичанам понравится его новая туалетная бумага с изображениями Елизаветы II и Маргарет Тэтчер. Он уже выпускал туалетную бумагу, на которой печатал объявления, кроссворды и головоломки, а за правильные ответы поощрял призами. Также к выборам канцлера Германии в 2002 году предприниматель планирует выпустить специальную предвыборную туалетную бумагу.

Фальшивый полицейский попытался бесплатно переспать с фальшивой проституткой

35-летний Тревор Блэр Розелл потребовал от проститутки заняться с ним любовью бесплатно. Он назвал себя агентом полицейского подразделения по борьбе с наркотиками и показал фальшивое удостоверение. В свою очередь проститутка показала настоящее удостоверение агента полиции, после чего Розелла арестовали два других настоящих агента. Теперь он предстанет перед судом по обвинению в мошенничестве.

После 20-минутной стирки в машине котенок остался жив

Трехмесячный котенок провел 20 минут в работающей стиральной машине, прежде чем хозяйка вытащила его оттуда. После стирки при температуре около 70 градусов по Цельсию котенок остался жив, хотя посинел от удушья и весь дрожал. По окончании лечения в ветеринарной клинике котенок вернулся домой — и первым делом залез в стиральную машину.

Турецкие жены перестали спать с мужьями из-за нехватки воды

Несколько десятков женщин из южнотурецкой деревни Сирт, расположенной возле курорта Анталия, в течение месяца отказывают своим мужьям в исполнении супружеских обязанностей. Таким образом женщины хотят заставить мужчин построить в деревне систему подачи питьевой воды. Мужчины деревни Сирт обратились к местным властям с просьбой помочь им достать трубы и другие необходимые материалы.

12-летняя индианка обезвредила грабителя, используя приемы карате

12-летняя индийская девочка, используя приемы карате, обезвредила грабителя. Проезжающие на мотоцикле молодые люди попытались выхватить сумку у Алки Рой, однако она ухватилась за нее и не давала мотоциклу ехать дальше. В это время ее дочь, 12-летняя Самбхэви, подбежала и нанесла грабителю мощный удар, которому научилась на уроке карате. В результате неудавшиеся грабители умчались с места преступления с пустыми руками.

Пятница, 17 августа

БТ

06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
08.05 **"Морская полиция"**. Сериал.
09.00 Новости.
09.10, 15.40 **"Маленькие Эйнштейны"**. Сериал.
09.35 Время местное. Репортажи из провинции.
10.05 "Праздничная земля". Док.сериал.
11.00 Новости.
11.15, 22.00 **"Человек моря"**. Сериал.
12.00 "Славянский базар в Витебске-2001".
13.00 Новости.
13.15 Комедия **"Печки-лавочки"**.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 "Маленькие изобретения". Мультсериал.
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал.
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал.
16.10 **"Приключения швейцарской семьи Робинсонов"**. Сериал (Франция).
17.05 **"Морская полиция"**. Сериал.
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Формула созидания. "Ледовые дворцы".
19.05 Драма **"Франка"** ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.45 Спорт-курьер.
22.50 "Встреча в Троицком" с А. Домарацким.
23.20 Хоккей. Международный турнир. "Гомель" — "Сточневец Оливия" (Польша). 3-й период.
24.00 Новости.
00.15 Триллер **"Мертвая зона"**.

ОРТ

08.00 Новости.
08.15 **"Земля любви"**. Сериал.
09.15 **"Зимняя вишня"**. Сериал.
10.15 "Сами с усами".
10.40 "Ералаш".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
15.50 "Ералаш".
16.00 **"Собачье дело"**. Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Документальный детектив". "Призраки монетного двора". Дело 1997 года".
17.50 **"Земля любви"**. Сериал.
18.50 "Поле чудес".
20.00 "Время".
20.40 Комедийный боевик **"Засада"**.
22.50 Новости.
23.10 Мелодрама **"Слезы под дождем"**.

РТР

08.00, 10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.30 "Фитиль".
10.45 **"Санта-Барбара"**. Сериал.
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 **"С новым счастьем! – 2"**. Сериал. **"Поцелуй на морозе"**.
18.00 **"Любовь.ru"**. Сериал.
19.30 "Вести — Москва".
19.50 Драма **"Небесный огонь"**.
21.50 Комедия **"Жених из Майами"**.

КУЛЬТУРА

07.05 "Новости культуры".
07.20 "После новостей...".
07.40 **"Глинка"**. Худ. фильм. 2-я серия.
08.30 "Воскресенье в провинции". Алупка.
09.20 "Музыка жизни". Ирина Архипова.
09.50 Фильм **"Хэмфри Богарт"**.
10.40 **"Блистательные Азераки"**. Сериал.
11.30 "Новости культуры".
12.50 Фридерик Шопен. "Четыре баллады". Исполняет Н.Петров.
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!". Мультсериал.
14.05 "Кто мы?" из цикла "Реформы по-русски".
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья **"Зеленые крыши"**. Сериал.
15.35 "Сеча при Керженце". Мультфильм.
15.50 "Век Русского музея".
16.15 "Сенсация! Сенсация? Сенсация...".
16.40 **"Блистательные Азераки". Сериал.**
17.30 "Новости культуры".
17.40 Док.фильм "Операция "Кавказ".
18.30 "В вашем доме".
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "Сказка про лень". Мультфильм.
19.30 "Новости культуры".
19.50 **"И огонь, и пламя"**. Сериал.
20.40 "После новостей...".
21.00 "Смехоностальгии".
21.30 **"Барбара"**. Худ. фильм. Часть 2-я.
23.00 "Новости культуры".

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25, 14.45 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал **"Любовник леди Чаттерлей"**.
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Сериал **"Любовник леди Чаттерлей"**.
10.25 Путешествия натуралиста.
11.30 Сериал **"Джек Восьмеркин — "американец"**.
13.30 Старый телевизор.
15.30 "Улица Сезам".
15.55 Сериал **"Ее звали Никита"**.
16.55 Сериал **"Кружева"**.
18.55 Сериал **"Пески времени"**.
21.50 "Женский взгляд".
22.30 Фильм **"Опасное желание"**.

TV-6

05.00, 06.00 День за днем.
05.45, 19.45, 21.40, 00.25 Дорожный патруль.
08.00 Новости.
08.25 Фильм **"Искатели счастья"**.
10.00 Сериал **"Шпионские игры"**.
11.10 Сериал **"Следствие ведут Знатоки"**.
12.55 "Забытый полк".
14.00, 18.00 "Сегодня".
16.20 Сериал **"Третья планета от Солнца"**.
16.55 Сериал **"Архив Шерлока Холмса"**.
18.40 Сериал **"Агент национальной безопасности-II"**.
20.00 "Сегодня".
20.40 Ток-шоу "Я сама".
22.00 "Сегодня".
22.35 Фильм **"Тайная жизнь"**.

СТВ+RenTV

06.00 "Симба-футболист". Мультсериал.
06.30 "Кот по имени Ик". Мультсериал.
07.00 "Питер Пен". Мультсериал.
08.00 Новости СНГ.
08.15 "Дискавери" на СТВ.
08.40 "Киноафиша Минска".
08.50 "Виртуальный мир".
09.00 Фильм **"Небо в алмазах"**.
11.30 "Случайный свидетель".
12.00 Новости.
12.15 Программа "Европа сегодня".
12.45 Программа "Телевизионное знакомство".
13.50, 21.40 **"Убойная сила"**. Сериал.
15.00 "Ползучее войско". Мультсериал.
15.30 "Кот по имени Ик". Мультсериал.
16.00 "Питер Пен". Мультсериал.
17.00 "Чертенок". Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 "Виртуальный мир".
18.30 "Случайный свидетель".
19.00 Программа "Тема дня".
19.15 "Вечарніца".
19.30 Боевик **"Бегущая мишень"**.
23.00 Новости "СТВ-24 часа".
23.30 Минск на перекрестке столетий.
23.45 Мелодрама **"Любовник"**.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by
http://nv.promedia.minsk.by
Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. Кнорына, 50. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж: 42640 экз., Заказ № 656.